

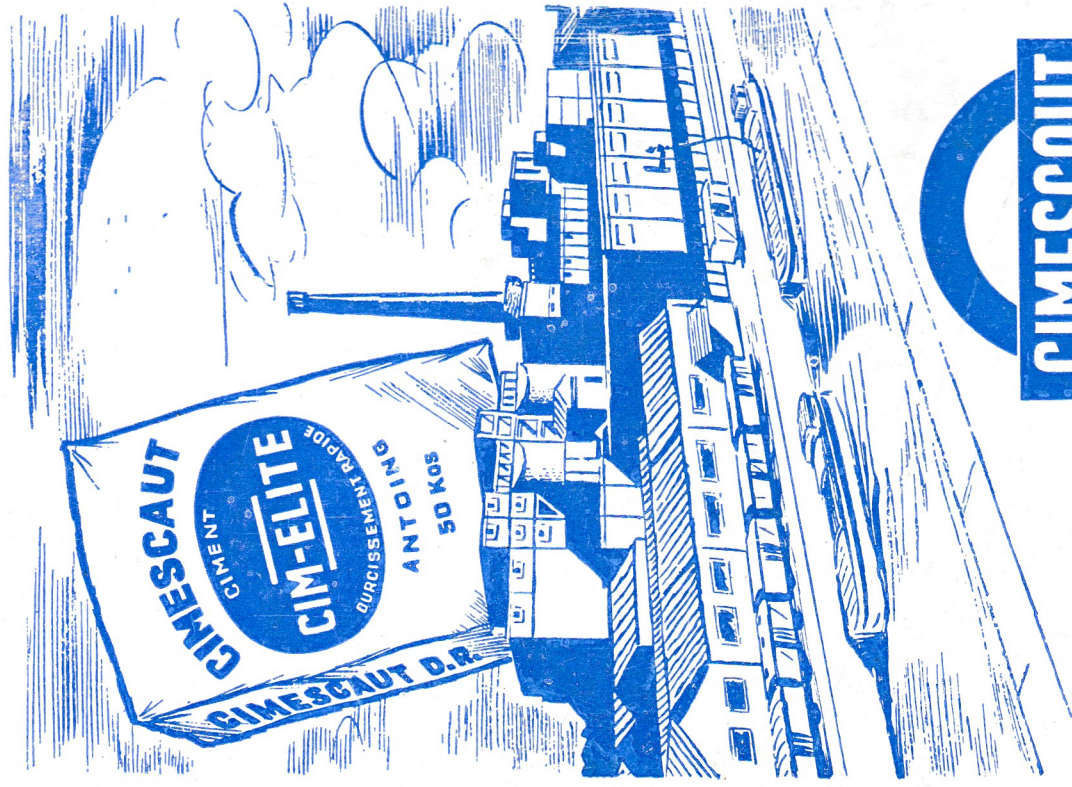
Kon. Harmonie Ste Verilia Willebroek

Kampioen van
België - Kampioen
Hoogste afdeling

2e plaats van
Europa

Middenstands- en Jeugdbelangen zie laatste bladzijden

Kon. Harmonie Sinte-Cecilia Willebroek

H. R. PEETERS

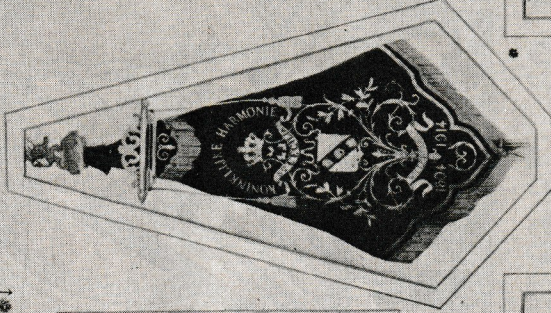
VOORZITTER in 1942

1804

H. A. LACOURT

ONAFH. VOORZITTER in 1943

H. L. AMELINCKX

VOORZITTER in 1950

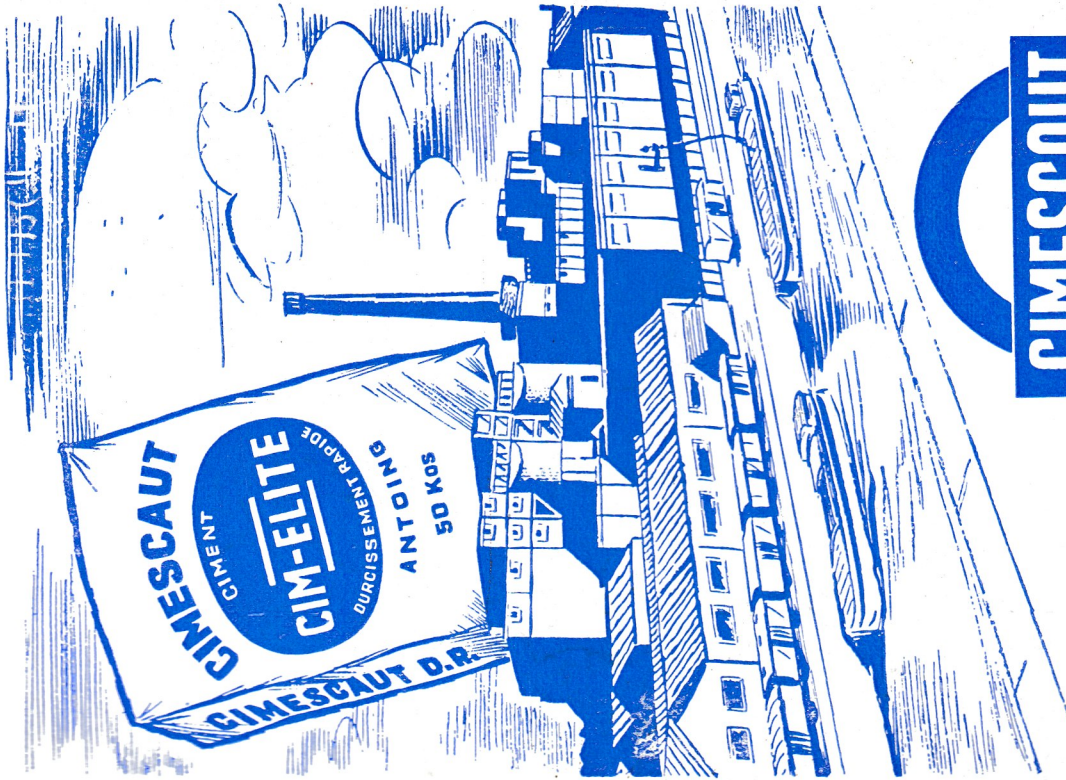
1954

H. A. ENNEMER

SECRETARIS in 1942

CH. VAN DER VLIET

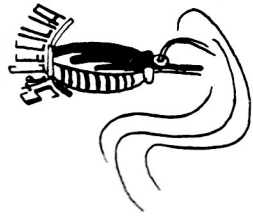
VOOR UWE DAKBEDEKKINGEN
WENDT U TOT

Tel. 03 - 78.60.03

GEKEND IN DE MEESTE LANDEN
TER WERELD

Verbruik : 14.000.000 kg. cement
van Cimescaut.

en hier zijn we weer

met :

DANKWOORDEN

aan alle muzikanten
aan alle bestuursleden
aan alle ereleden
aan alle adverteerders

GELUKWENSEN

aan allen die meewerken aan de bestendige
opgang van de Harmonie
aan de chef Marcel De Boeck voor zijn
prachtige resultaten

DAMES,

VOOR EEN MODERN en STEVIG KAPSEL

één adres :

COIFFURE LUDWIN

WESTDIJK 8 - WILLEBROEK

TEL. 78 74 48

ALLES OP AFSpraak

DRAADPRODUCTEN - IJZERWAREN

WILLEMS

STEENWEG OP BOOM 60, WILLEBROEK

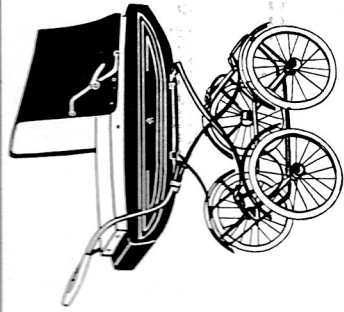
Boormachines : METABO en WOLF
elektrische zaagtafels, grasmachines COBEM.

BANKETBAKKERIJ

GUST CONVENT p.v.b.a.

NIEUWSTRAAT 19 - WILLEBROEK

TEL. 78 60 42

Kinderwagens - pousetten - kinderstoelen -
bedjes - looprennen - babysitters, enz...

Ladders (in hout en buis) - strand- en tuinmeu-
belen

Naaaimachines - IJskasten, enz...

Koop dit alles aan de laagste prijzen in

HUIS DE HEEL

Dr. Persoonslaan 33, WILLEBROEK

Tel. 78 72 72 VALOIS ZEGELS

|| Schitterende Feerfeesten ||

BREUGELIAANSE STEMMING

BIJ CECILIA WILLEBROEK

Eens te meer zijn de jaarfeesten van de Kon. Harmonie Ste-Cecilia te Willebroek uitgegroeid tot een echt muzikaal familiefeest.

Wat die feeststemming nog verhoogde was het feit dat voorzitter Louis Amelinckx, welke reeds maanden door ziekte was weerhouden, opnieuw plaats kon nemen aan de feestdis, temidden van zijn trouwe muzikanten en hun dames.

Mistbanken waren niet bij machte de tientallen muzikanten te weerhouden, met opgewekte marsmuziek doorheen de voornaamste straten van de gemeente te trekken.

Na dit traditioneel bezoek aan de leden herbergiers werd in de namiddag een prachtig banket aangeboden aan de spelende leden en hun dame.

Zeer opgemerkte toespraken

Even onmisbaar en zelfs ondenkbaar als het voedsel en de drank zijn op dergelijke «eifestijnen» de «speeches».

Ondervoorzitter De Block opende de reeks met een hulde aan de herstellende voorzitter en zijn dame.

Hij belichtte de grote waarde van de h. Amelinckx in de werking van de harmonie en wijdde uit over zijn veelvuldige inspanningen ten bate van de bloei van de volksmuziek.

Daarna nam ondervoorzitter-feestleider R. Convents het woord. Hij bracht vooreerst een moreel verslag over het afgelopen jaar, waarin hij wees op de talrijke succesvolle concerten binnen en buiten de gemeente en het steeds toenemende aantal aanvragen voor 1968. Reeds 7 verzoeken staan op de wachtlijst.

In het tweede gedeelte van dit betoog sprak hij uitvoerig over de «Jeugd en de toekomst van de harmonie». Hij verzekerde dat ook de moderne jeugd nog vatbaar is voor de volksmuziek, wanneer ze daartoe de tijd, de kans en de aanmoediging krijgt. Tot slot vroeg hij het bestuur om over te gaan tot de instelling van een jeugdcommissie, welke zich zou buigen over dergelijke problemen.

Een goede Verzekering

Is deze die U een volmaakte gerustheid bezorgt voor de schade, maar die U vooral, op het ogenblik van de brand, een vlugge en volledige schadevergoeding verstrekt.

Herzie uw kapitalen en laat uw contracten nazien door een bevoegd makelaar.
Dat is hoofdzaak.

Voor een goede verzekering, een adres :

E. De Schutter - Jottier

KASTEELSTRAAT 11

WILLEBROEK

Telefoon 78 66 16

Alle verzekeringstakken :

Brand, Leven, Ongevallen, Diefstal, Glasbraak,
Bedrijfschade — LENINGEN.

Gevierden — Eretekens en bloemen

In zijn functie van secretaris-generaal van het Muziekverbond van België, ging de h. R. Convents dan over tot een hartelijk dankwoord aan enkele gevierden. Hij vertelde enkele leumige herinneringen over de «3 Musketers» zoals hij de hh. Modest Willocx, Ernest De Schutter en Jozef Lauwers noemde. Dit detail heeft reeds tientallen jaren zijn ijver en zijn kunde ten dienste gesteld aan de harmonie. Zij ontvingen een hoge onderscheiding terwijl aan hun dame bloemen werden aangeboden.

De h. Willy Nonclercq werd eveneens vereremerdt wegens zijn 15-jarig lidmaatschap.

De muzikleider, Marcel De Boeck, werd speciaal op het rapport geroepen, omdat hij reeds 15 jaar de mannen van Ste-Cecilia doet Beginnen, Ophouden en Eindigen met zijn dirigeerstokje. Verder in de namiddag volgde nog een monstertombola en een uiterst gezellig bal, op uitstekende wijze geleid door Jazz Club 1962.

Over het verloop van de tweede dag kunnen we kort zijn. Het was opnieuw muziek, eten en dansen.

R. C.

ZAKENKANTOOR

p.v.b.a. IMCOVER

H. VOSSTRAAT 41

WILLEBROEK

Boekhoudingen en Fiscale aangiften

Verzekeringen en Effecten

Alle bieren en limonaden
wendt U tot Bierhandel

DE MAEYER-VERMEREN

ACACIALEI 56

WILLEBROEK

Tel. 78 75 60

COIFFURE J O H N N Y gespecialiseerd kapsalon

- voor Dames - laatste nieuwe mini-jongenskopjes
- voor Heren - snit met scheermes (coupe au rasoir)
- Franse modelijn '68

NONCLERCQ JOHNNY

Binnenkort :

OVERWINNINGSTRAAT 26, WILLEBROEK - Tel. 78 80 88

DAMES, voor een verzorgde haartooi
HEREN, voor een verzorgde haarsnit

Slechts één adres :

DISTELMANS CYRILLE

CAPT. TRIPPSTRAAT 9 — TEL. 78 63 35
LEVERING VAN POSTICHEN

Feestzaal ODEON

Alle soorten beste dranken, gezellige muziek en alle klanken

Café ODEON

Best geschikt voor gesloten bals - Vergaderingen - Toneel
Jos LENAERTS

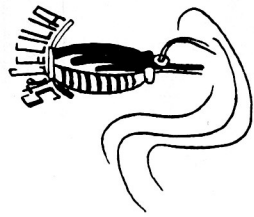
BEENHOUWERIJ - CHARCUTERIE

B O G A E R T S

A. VAN LANDEGHEMSTRAAT 95, WILLEBROEK

Prima Runds-, Kalfs-, Varken-, en Schapenvlees
Alle specialiteiten - Kieken - Gegarnierde schotels.

Telefoon 78 61 35

Ste Ceciliafeesten '67

Toespraak van de feestleider

Mevrouwen, Mijne Heren,

Dit speejaar hebben we het wel een beetje lichter opgenomen wanneer we het aantal concerten in aanmerking nemen. We moesten de Italiaanse spaghetti nog wat laten zakken en de alcoholhoudende Bira en Vino nog wat laten verdampen.

We versleten verder onze Italiaanse schoenen en de meegebrachte geschenken zijn nog slechts herinneringen, die echter niet vervagen willen.

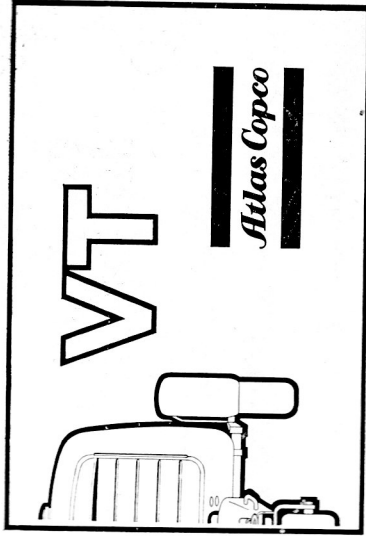
Niettemin haalden we in 1967 successen te Boom, Tervuren en Temse zonder daarbij onze twee concerten te Willebroek te vergeten, waartussen we dan nog twee huwelijksreunades moeten wringen bij Willy Nonclercq en Bertje Peeters, wiens huwelijke staat nog immer voortduurt.

Ik meen me bovendien te herinneren, dat we ook tweemaal aan de feestdis werden genodigd in het lokaal «Ons Huis», waar vriendelijke «donateurs» en «donatrices» voor gevulde teljoren hadden gezorgd en het jazzke 1962 van Franske Smedts op een uitstekende wijze de beoefeningen begeleidde.

Verder waren onze afgevaardigden aanwezig op concerten van bevriende kringen en won de muziekmaatschappij een premie van 500 Fr. op de jaarvergadering van de Muziekfederatie Antwerpen, gehouden te Lier.

Een bijzonder hoogstaande attractie viel ons in april in de school met het kamerkoperkwintet van Theo Mertens dat de gevestigde faam van onze concerten nog deed toenemen.

Onze chef, Marcel De Boeck, kende weer enkele persoonlijke overwinningen : een drietal zijner werken werden weerhouden als verplicht nummer in provinciale en nationale concoursen. Stilaan is zijn naam een vertrouwde verschijning op de jurylijsten en test hij, doorheen het ganse land de waarde van onze volkse muziekmaatschappijen.

**WAAROM OOK DE ANDERE HELFT TONEN ?
U heeft hem herkend !**

Aan de constructie van de VT-reeks hebben wij de zorg besteed, spreekwoordelijk voor een internationale organisatie, die de wereld veroverde in elke tak van bedrijvigheid : stationaire compressoren, persluchtwerktuigen voor de industrie, verfspuit-apparatuur, rotsboormateriaal en laadwagens voor de mijnen.

Atlas Copco kopen is in vertrouwen kopen.
En vergeet niet... het beste op persluchtgebied draagt het merk ATLAS COPCO.

Atlas Copco Persluchtspecialisten

Atlas Copco Belgium n.v.
Steenweg op Brussel 346, Overijse T. 02/57.76.40 (10 l.).
Gewestelijke Agentschappen :
Antwerpen-Charleroi-Gent-Hasselt-Liège-Luxembourg.

P/ 118 vl.

ALLE DRANKEN

De specialist in WIJNEN
Algemeen verdeler «IRENEN» gezondheidswater

A. BREMS-EERAERTS

Appeldonkstraat 60
WILLEBROEK

Tel. 78.63.10

Ook het ziekterapport werd dit jaar druk beschreven. Voorzitter Louis Amelinckx, Mr. De Block, Mr. Louis Smets, Mr. J. Simon en anderen zagen de dokter meer dan hun lief was.

Mevrouwen, Mijne Heren,

Ik meen dat dit kan volstaan voor de voorbije werking.

Ik geloof dat het hoogtijd wordt, dat we meer aan de toekomst gaan denken, wil onze werking niet gaan vervlakken, wat tevens zou aanleiding geven tot verflauwen.

Ik herinner me nog zeer levendig de geweldige inspanning in 1952 begonnen, met toendertijd de viering van het 150-jarig bestaan in 1954 voor de deur. Het was een ware STRIJD voor de JEUGD welke toen werd gelanceerd en volgehouden onder impuls van Voorzitter Louis Amelinckx en met de dynamische medewerking van tientallen muzikanten, welke als muzikleraar optraden in onze mini-muziekschool in de schoot van de vereniging zelf.

Het daaruit voortgesproten blokfluitconcert en de latere jeugdharmoonie behaalden successen voor de Vlaamse T.V., te Merkssem, te Steenokkerzeel, te Antwerpen en op talrijke plaatselijke manifestaties. Het waren werkelijk zoete vruchten van deze hardnekkige inzet van zoveel krachten, die allen ijverden om de harmonie het zo nodige jonge bloed te bezorgen.

Die strijd werd een glansrijke overwinning en het is zeker nooit te laat, om hiervoor nog altijd de generaals, de officieren, de onderofficieren en de gewone soldaten van harte te danken voor het instandhouden van dit vreedzame leger van de beoefenaars van de volksmuziek.

We zijn thans 15 jaar later.

Weer is een feestzitting in het zicht, want ik meen dat we het onze oude harmonie verschuldigd zijn, haar 165-ste verjaardag te vieren in 1969. En ik heb het gevoel, dat een nieuwe speurtocht naar jonge elementen noodzakelijk wordt, willen we de faam van het huidig korps veilig stellen voor de meest nabije toekomst.

Op Internationaal en Nationaal plan worden grote inspanningen gedaan voor de musicerende jeugd. Drumbands verrijen uit de grond als paddestoelen, solistentornooien krijgen onverwachts een groot aantal deelnemers. Neerpelt in Limburg concentreert jaarlijks tientallen korpsen van jeugdige muzikanten uit binnen- en buitenland. In Amerika heeft elke middelgrote school zijn harmonie of fanfare. In Rusland plaatst men de talrijke jongeren

REIZEN

LAUWERS

BLAUWSTRAAT 18, B O O M
Tel. 03 - 78 13 21 - 78 05 72 - 78 09 84

Reizen in binnen- en buitenland.

Huurrijtuigen en alle ceremoniën

Autocars met 14, 26, 35, 42, 46, 50 en 53 zitplaatsen.

Leute - Sport - Muziek en het lekkerste bier
kunt U vinden in het lokaal van K.W.S.V.

A. COECKE-VERCAMMEN

CAFE «DE AREND»

Dr. PERSOONSLAAN 2

Tel. 78 61 04

WILLEBROEK

Eerste rang beenhouwerij

Jan HENS-CEULEMANS

OVERWINNINGSSTRAAT 1 WILLEBROEK

Prima kwaliteit - Runds-, Kalfs- en

Varkensvlees

Tel. 78 61 68

Men bestelt aan huis.

Patisserie VAN DE LINDE

Dr. PERSOONSLAAN 13

WILLEBROEK

Men bestelt aan huis : Tel. 78 72 07

in speciale scholen op kosten van de staat. En U zult zich zeker herinneren, dat het juist deze twee landen zijn, wier vertegenwoordigers op alle Grote Muziekwedstrijden vooraan zijn te vinden.

Ik heb dit alles even willen aanhalen, om te bewijzen, dat de jeugd van vandaag nog niet helemaal verloren is voor de muziek.

Ze moet echter de gelegenheid krijgen zich te tonen, de kans gegund worden binnen te dringen in die speciale atmosfeer van de muziekwereld.

Dit aan de jeugd te geven is het opbouwende werk, dat ook moet voorkomen in het werkprogramma van elke muziekvereniging : niet alleen zichzelf zijn in het HEDEN, maar ook vaste waarden scheppen voor de TOEKOMST.

Mijn beste muzikanten,

Vandaag en morgen vieren wij feest... dit is zonder twijfel.

De rest van de week kunnen we dan wel even uitblazen en dat is zelfs aan te raden.

Maar dan daarna... dan zouden velen van ons weer op de uitkijk moeten postvatten, op zoek naar dat jeugdige, muzikaal enthousiasme, dat ongetwijfeld ergens ligt te smuilen ; maar dat nog wacht op ontvlammen, tot het ontdekt wordt.

Ik zou zelfs willen voorstellen, dat in de schoot van het bestuur een afzonderlijke commissie zou worden opgericht met als enige taak : op zoek naar jeugdige muzikanten... want we mogen in 1969 niet met lege handen onze 165-jarige harmonie tegemoet treden.

~~~~~
LAAT UW KINDEREN

MUZIEK LEREN

Een Hoogdag voor de Volksmuziek

Eens te meer kende het concert van de Kon. Harmonie Ste Cecilia een grote toeloop van muzikliefhebbers, daar ze sinds jaren weten, dat er steeds het «neusje van de zalm» wordt gebracht door de flinke inrichters.

Ingeleid en gecommentarieerd door R. Convents, secretaris generaal van het Muziekverbond van België, kende het programma een vlot verloop en werden de verschillende nummers hartelijk toegejuicht door een dankbaar publiek.

De harmonie stond onder de leiding van de eerste dirigent, Marcel De Boeck, en vertolkte werken van G. Rossini, G. Follman, J. Krüger, J. Moerenhout, L. Bernstein en M. De Boeck.

In al deze werken gaven de Willebroekse muzikanten blijk van een doorgedreven instudering en een bijna ongelooftelijke sensoriteit.

De ouverture «De stielende ekster» was een kolfje naar de hand van de klarinettenisten, welke ook in D'Marge'tchen hun vingers lieten dansen in een moordend ritme.

Na de uitvoering van Sinfonica en Lushoven werden de aanwezige componisten G. Follman en J. Moerenhout langdurig toegejuicht.

Als wereldattractie trad het kamerkoperkwintet op van Theo Mertens. Dit kwintet dankt zijn ontstaan aan een initiatief genomen in 1958 door enkele solisten van de Muziekkapel van de Gidsen.

Het doel en de bestaansredenen van dit kwintet is : het bewijs leveren dat ook met een koperinstrument op succesvolle wijze aan kamermuziek kan gedaan worden.

Dank aan de buitengewone virtuositeit van de vijf leden zal daar aan in Willebroek niemand meer twijfelen.

Samengesteld uit twee trompetten, een hoorn, een trombone en een tuba, bracht het kwintet als het ware een overzichtelijke kijk op componisten uit verschillende landen en op genres uit de verschillende tijdperken.

Met een verbazend brio kweten deze vijf solisten van de muziekkapel van de Gidsen zich van de moeilijkste opgaven en gaven ze het bewijs van een ware virtuositeit op hun onderscheidene instrumenten.

MAATKLEDING : Een weinig duurder maar veel beter !!!
VOOR DE GEKLEDE HEER : de beste Engelse en inländse wollen stoffen.
VOOR DE JONGE GENERATIE : een uitgebreide keuze van de nieuwste modelinten en tekeningen in polyesterstoffen.

TERLENKA - TERGAL - TREVIERA - DIOLEN
MEESTER-KLEERMAKER HEREN EN DAMEN

MARCEL MEGANCK

Laureaat van de arbeid van België

ED. ANSEESTRAAT 23 — WILLEBROEK

VOOR EEN LEKKER BIERTJE
EEN MARTINI of ROMBOUTS KOFFIE FIJN
moet men in

CAFE SATELLIET

zijn.

Lokaal NOORDERBOND.

Lokaal De Witte Spreeuwen — Nieuwstraat 3 - WILLEBROEK

Bieren der brouwerij LAMOT met zijn lekkere BURTON en TYPE PALE-ALE.

ATLAS COPCO

PERSLUCHTSPECIALISTEN
VERKOOP en VERHURING

Maatschappelijke zetel :

Atlas Copco Belgium n.v.

Steenweg op Brussel 346 Overijse - Tel. 02-57 76 40

Agentschappen :

Antwerpen, Charleroi, Gent, Hasselt, Liège, Luxembourg

Verenigde Zand- en Steengroeven en
Belgische Kwartmeelvennootschap

S.C.R.-SIBELCO

QUELLINSTRAT 49

ANTWERPEN

Telefoon : 33 87 45 (5 lijnen)

Telex : (03) 538

MEUBELN

Meubelen A. VERSCHUEREN-EERAERTS

E. VANDERVELDESTRAAT 12, WILLEBROEK - TEL. 03-78.63.89

Grote keus van Salons, Eet- en Slaapkamers - Eigen fabriekaat
Matrassen en ressort op maat. - Kopen bij 'n vakman is goed
kopen.

KONTANT

KREDIET

VAN DEN BOSSCHE PAUL

U KENT HEM ! !

Met dat manneke kunt U zaakjes doen ! !

IJSKASTEN - speciale prijzen.

TV - RADIO - ANTENNE.

Kom binnen we hebben nog iets ; ;

DRUKKERIJ GUST EMMERS

Louis de Naeyerplaats 1

WILLEBROEK - Tel. : 78.63.76

Alle publiciteits- handels-
en gelegenheidsdrukwerk.

De modernste drukkerij uit omsterken.

Een mooi venster is een glimlach voor uw huis !
Een geschenk dat steeds plezier doet : Deken of bedsprei !
Hebt U reeds een bezoek gebracht aan het gekende huis

BRAK en ZOON

NIEUWSTRAAT 24 - WILLEBROEK - TEL. 78.66.12

Gekend voor zijn overgrote keus in : gordijnen, draperieën,
tafeltekens, siernappen, beddelakens.
Verdeler van Boussac draperieën en Luxaflex zonnestores.
Wij meten, maken, plaatsen uw gordijnen en draperieën.
Steeds verzorgde bediening !

Het publiek juichte langdurig toe zodat het laatste bravournum-
mertje «De vlucht van de hommel» van Rimsky Korsakov diende
gebisseerd. Ongetwijfeld zal dit ensemble nog vele successen
oogsten in binnen- en buitenland. Het werd trouwens reeds ge-
contracteerd voor enkele concerten op het Internationaal Festi-
val van Oude en Moderne muziek te Mons tijdens de zomerpe-
riode van 1968.

De Kon. Harmonie Ste. Cecilia dient hier werkelijk gelukgewenst
voor een dergelijk hoogstaand programma en de dirigent, Mar-
cel De Boeck, welke dit jaar nog zal gevierd worden wegens
zijn 15-jarig leiderschap over dit buitengewoon dynamisch mu-
ziekkorps, mag terecht fier zijn over de behaalde resultaten met
deze liefhebbersmuzikanten, waarvan de faam trouwens reeds
is doorgedrongen tot in het buitenland.

We mogen dan ook terecht zeggen dat de ware volksmuziek
weer een hoogdag kende te Willebroek en dat liefhebbers uit
de ganse Rupelstreek en Klein Brabant reeds rendez-vous maak-
ten voor het volgende concert «Notenbalken ten Top».

Onder de aanwezigen vernoemen we de reeds voormelde com-
ponisten, senator C. De Clercq, J. Schampaert en J. Segers (ge-
wezen en huidige directeur van de plaatselijke muziekschool) af-
gevaardigden van het Muziekverbond van België en van de Pro-
vinciale Muziekfederatie van Antwerpen en Brabant, en talrijke
voorzitters en bestuursleden van plaatselijke en omringende cul-
turele verenigingen.

Proficiat Ste. Cecilia.

W.L.

WORDT MUZIKANT

VAN DE

KON. HARMONIE

STE CECILIA

Commentaar uit het «Klokke»

Weer werd het concert van de Koninklijke Harmonie Sinte Cecilia een reuze-succes, zowel wat betreft de toeloop van muziek-liefhebbers als het gebrachte repertoire.

Na de inleiding van de heer R. Convents, secretaris-generaal van het Muziekverbond van België, werd het programma ingezet met een ouverture «De Stelende Ekster» van Rossini. In dit werk konden de klarinetisten hun hartje ophalen, zij gaven hier een werkelijk stukje virtuositeit ten beste.

Zoals we reeds weten ging de Harmonie Ste Cecilia mededingingen in de grote Internationale C.I.S.P.M. wedstrijd te Varello in Italië waar ze als opgelegd werk D'Margrethen te vertolken kregen, een werk dat voor liefhebbers terecht moeilijk kan genoemd worden.

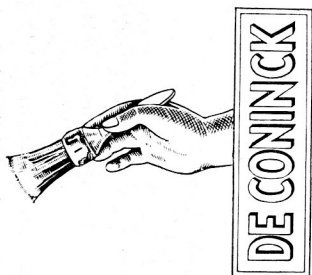
De interpretatie van dit werk kreeg hier een werkelijk verdiend applaus. We moeten de dirigent Marcel De Boeck gelukwensen met zijn beheerste leiding, men kan als het ware zeggen dat hij de Harmonie in zijn beide handen stevig vastheeft.

Als gast-ensemble trad het Koperkwintet van Theo Mertens op. Zij bewezen ons dat ook met koperinstrumenten op een succesvolle manier aan kamermuziek kan gedaan worden. Dit kwintet bestaande uit twee trompetten, een hoorn, een trombone en een tuba bracht achtereenvolgens werken uit verschillende periodes. Op een verbazende manier gaven ze het bewijs van een ware virtuositeit op hun diverse instrumenten. Het publiek bracht hen een langdurige ovatie zodat het laatste nummer «De vlucht van de hommel» van Rimsky Korsakov als bisnummer werd ten beste gegeven.

Men mag niet vergeten dat het te danken is aan de Kon. Harmonie Ste Cecilia dat wij van dit hoogstaand bijprogramma konden genieten. De heer Marcel De Boeck mag, als dirigent van deze dynamische harmonie, fier zijn over de reeds behaalde resultaten en wij wensen hem alvast veel succes op het Provinciaal Tornooi te Antwerpen.

Onder de aanwezigen vermelden we de twee componisten G. Follman en J. Moerenhout, senator C. De Clercq, J. Schampaert, J. Segers en talrijke afgevaardigden van plaatselijke en omringende culturele verenigingen.

M.V.B.

VRAAG DE VERVEN
en VERNISSEN

DE CONINCK

MERKSEM - ANTWERPEN

Tel. (03) 45.89.15

Voor uw huwelijksreportage's, kinderportret, communiefoto's

FOTOGRAAF MARC CORTHALS

NIEUWSTRAAT 5 - WILLEBROEK
Tel. 78.69.18

Verzorgd amateurswerk zwart-wit en in kleur.
VERDELER VAN VIEW MASTER.

Voor al uw geschenken, met speciale verpakking

Grote keus in HEMDEN « B E C O »

cravatten, sjerpen, kamerfrakken

Alleenverkoop van pullovers, voor dames en heren, in zuivere wol, van het welgekende merk «MANTEX»

Eén adres : het gemoderniseerde huis

JAAK DEVRIES en ZOON

NIEUWSTRAAT 50, WILLEBROEK Tel. 78 65 82

UURWERKEN

JUWELEN

ZILVERWERK

HUIS VERLINDEN

VAN LANDEGHEMPLEIN 14
WILLEBROEK - Tel. 78 76 59

REIZEN CANNAERTS

Blijft de aangewezen firma voor

GROEP- en INDIVIDUELE reizen.

Tel. : (03) 78 71 71 en 78 60 58

Kunstconcert te Boom

Sprankelend sukses voor «Melodie en Ritme»

De avond van de volkszang en de volksmuziek onder de titel van «Melodie en Ritme» kende in de feestzaal van het Koninklijk Atheneum een daverend sukses.

Het zanggedeelte werd op een ontroerde wijze verzorgd door het radio-schoolkoor, dat voor deze gelegenheid als een gemengd koor optrad.

Commentator R. Convents wees vooreerst op het feit, dat de dirigent Mr. Raymond Debrae door een plotselinge ongesteldheid, onmogelijk zijn leerlingen kon leiden. Gelukkig bracht onderwijzer, Hr. Vanderhaegen, de moed op, om na slechts één repetitie het voorziene programma toch te dirigeren. De geweldige toejuichingen van een enthousiast publiek spraken dan ook boekdelen over het zeer geslaagd experiment. Koorleden, R. Debrae en Vanderhaegen dienen dan ook werkelijk gefeliciteerd.

Het Soc. Muziekkorps «Vooruit» van Boom was de eerste muzikale groep en trad op onder de leiding van haar dirigent L. Van den Heuvel.

Met de «Colonel Bogey on Parade» bracht ze alras de stemming in de zaal waar ruim 500 personen met volle aandacht de verschillende nummers beluisterden.

Uit de 5e symfonie «De Nieuwe Wereld» van Anton Dvorak, werd de finale «Allegro Con Fuoco» ten gehore gebracht, een machtig Tsjechisch werk. Het korps uit Boom had een grote plaats geruimd voor filmmuziek en bracht met een merkwaardige gezwindheid selecties uit «Mary Poppins» en «The Sound of Music». Met een trompetfengalop, waarbij de sterkte van dit vijftal werd onderstreept, werd het overbekende «Bugler's Holiday» een uiterst geschikt slot, om het prachtige optreden van dit korps met een warm applaus te zien eindigen.

Na de pauze werd de succesrijke avond voortgezet met de Belgische Muziekkampioenen, de Kon. Harmonie Ste Cecilia uit Willebroek.

Dit korps deed haar gevestigde faam alle eer aan en het gaf met een waar brio enkele staaltjes van samenspel, zuivere sonoriteit, verrijnde instrumentenbeheersing en een bijna volmaakt samenspel.

G. Van Dyck

Stoffen
Alles voor de Naad
Tafellakens - Lakens
Badstof - Handdoeken
Regenschermen
Originele geschenken

Gespecialiseerd in Strandkleedjes.

MARKT — WILLEBROEK — TEL. : 78 60 82

LAAT UW KINDEREN MUZIEK LEREN

SCHOENEN VOOR MOOI- EN VOOR 'HONDENWEER'!

koopt u bij

Kicker Shoe
L. De Naeyerplaats, 25
WILLEBROEK

Dirigent M. De Boeck zag zijn eigen werk «Crassus en Spartacus» langdurig toegejuicht. Ook de ouverture «De Stelende Ekster» viel zeer in de smaak van het opgetogen publiek. Als inzet hadden ze de concertmars gebracht van Rossini, bewerkt door Jean Segers, directeur van de Willebroekse muziekschool. Het verplichte werk uit Italië gaf aan de klarinetten de gelegenheid hun virtuositeit uit te leven.

Ook hier werd een filmselectie ingewerkt «West Side Story» wat samen met «When the Saints Go Marching In» ook weer voor een daverend slot zorgde.

Alle optredens werden door de hr. R. Convents, namens de Vriendenkring hartelijk bedankt voor gans de belangloze medewerking. Ook de aanwezigen, waaronder senator-burgemeester J. Van Cleemput en Schepen De Saegher, studie-prefect J. Colubunders en dame, hoofd-onderwijzer M. Baeyens en dame, leeraars, ouders en talrijke supporters van de beide muziekmaatschappijen, kregen dankwoorden toegestuurd en werden opgeroepen voor de volgende festiviteiten.

Al met al een prachtige muziekavond, welke beslist navolging zal vinden.

D.C.

P. VAN OPSTAL

KRAAGWEG en A. VAN LANDEGHEMSTRAAT
WILLEBROEK TEL. 78 62 07

Kieken - Konijnen - Wild en Gevogelte
Men bestelt aan huis.

SCHOENEN - PANTOFFELS

Schoenen kan men overal kopen, maar goede kwaliteitsschoenen, koopt men enkel in de best gekende schoenhandel van de streek bij :

EM. VAN ASBROECK-MAES

DR. PERSOONSLAAN 37

WILLEBROEK

Wij bieden U 'n grote keus dames-heren en kinderschoenen.
Valois- en Gezinszegels.

WORDT LID VAN DE

LIBERALE VAKBOND

LOKAAL « ONS HUIS »

NIEUWSTRAAT 8

WILLEBROEK

FRANS VAN MEULDER

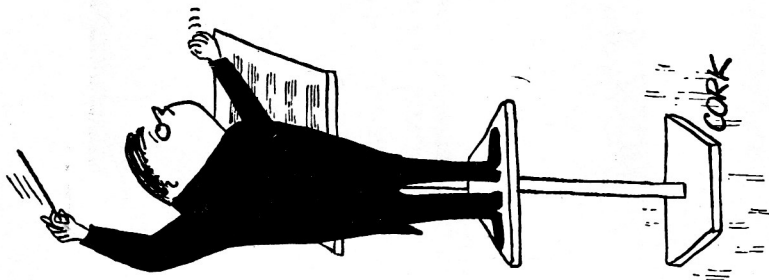
Officieel verdeler van de SHELL-produkten

4, O. Van Hooimissenstraat

Eikevliet - Hingene

Tel. (03) 77.01.44

Scheldesukses

voor

Willebroekse

muzikanten

Toen de laatste noten wegstierven over de Schelde steepte een daverend applaus op van de ruim 500 enthousiaste muziekbeluisteraars, welke langs de enig mooie boorden van de machtige stroom te Temse de muzikale uitvoering hadden bijgewoond, gebracht door de Belgische vaandelragers der Kon. Harmonie Ste. Cecilia Willebroek, welke aldaar het slotconcert verzorgde van de 17e Bestendig - Muziekfestival, dat om de twee jaar heel wat beweging brengt in dit liefvallig scheldestadje.

Na het optreden van de harmonie «De Statievrienden» uit Essen en de Kon. Fanfare «Eendracht» uit Burcht, was immers een buitengewoon concert aangekondigd door de Willebroekse vereniging, onder de leiding van Marcel De Boeck.

In een adembenemende stilte werd de uitvoering beluisterd van de «Stelende Ekster» die stormachtig werd toegejuicht. Verder stonden op het zeer hoogstaand programma werken van: Jos Moerenhout, J. Jourquin, L. Bernstein, M. De Boeck en G. Teike. De inrichters kwamen de uitvoerders hartelijk gelukwensen op het kiosk en maakten reeds een afspraak voor 1969.

Een bloemetje te meer voor de Willebroekse muziekkampioenen.

ALLES VOOR DE SPORT

B. MOENS-VAN ROY

GROENELAAN 11 - WILLEBROEK - Tel. 03-78 65 55

Turnpakjes : uitgebreide keuze - **Trainings** : op maat !
Grote verscheidenheid van mooie weefsels
Kwaliteit - Ondervinding - Voordelige prijzen.

Groothandel in Cement C.B.R. — Bouwmaterialen
Weegtoestel tot 20 ton.

J. VAN DAM & ZOON

NIEUWSTRAAT 35   Tel. 78 62 23

BLOEMEN ENZIAN

A. VAN LANDEGHEMPLEIN 11, WILLEBROEK
Telefoon 03-78 66 02

Bruidsruikers, korven, enz., enz...
Alles voor trouwers en feesten.
Rouwkransen, gerben, enz...
Alles voor begrafenissen.

L. DE NAEYERPLAATS, 31 - Tel. 78 62 63

KLEDING

'T SPIEKEN

DE NIES Gebr. F. en W.

16, A. VAN LANDEGHEMPLEIN - Tel. 78 75 18

Brief aan een zieke muzikant

Willebroek, 1 januari 1968
De Heer Jean Naegels
Belgisch Muziekkampioen en
Europees laureaat in Italië

Beste Jean,

'k Heb «den almanak» in 't oog gehouden.
Nevens «den dunne» had ik al «nen dikke» gehangen.
En nu is het zover : de eerste staat bloot... aardig zicht !
Bestuursleden, muzikanten en supporters hadden me opdracht
gegeven u onze **BESTE WENSEN** over te maken, ter gelegenheid
van de jaarwisseling.

Dit is dan ook graag gedaan.

Bestlist weet ge nog mee te klappen over de voornaamste ge-
beurtenissen van het voorbije 1967 ; aan de geslaagde uitvoerin-
gen hebt ge trouwens regelmatig als een klok meegewerkt.

Wanneer het startschot zal klinken voor ons programma 1968,
zult ge beslist weer teruggekeerd zijn op Uw vertrouwde plaats
achter de pupitter en doet gij Celinake weer een geheimzinnig
teken, voor het brengen van een pilsje zuiver nat, wanneer ge
12 maten moogt rusten.

Er liggen heel wat zware brokken op uw lessenaar : Robbespierre
(een bloeddarstige Fransman) - Prins Igor (we moeten toch een
zekere standing hebben !) enz...

Het nieuwe stuk van de chef kan formidabel worden en zal een
attractie worden op ons concert in de gemeentelijke feestzaal
op zaterdag 6 april — ook het bazuinkwartet van J. De Haes is
aangevraagd.

De chef moet zeer graag huisepot eten, want in dit werk rammelt
hij de harmonie doorhen met een jazzbatterij en een hammond-
orgel. Klank en ritme doorstregelen de orgelklanken en geven
soms fantastische effecten. Op de repetitie speelt kostferke, Fredje
Peeters (nog altijd getrouwd) de rol van Raymond Debrae. Deze
laatste komt binnen een paar weken opdagen met zijn 160 kg
wegend Hammondorgel. We laten de muren van **ONS HUIS** wel
onderschoren.

Efkens wachten, Jean.

Wist ge nu waarvoor ? Ik moest drinken... SCHOL !

De uitnodiging van Schelle (26 mei) lijkt me ook interessant.

Daar wordt een festival van de **LICHTE MUZIEK** ingericht in ver-

---

ALLE SCHILDER- en BEHANGWERKEN

G. S M E T S 'T PLEINTJE - WILLEBROEK

Vloerbedekking, Tapijten

Specialiteit : exclusieve behangspapieren.

ALGEMENE VOEDING

AMELINCKX DENDERMONDSESTENWEG 31, WILLEBROEK

WIJNEN - LIKEUREN - GROENTEN - FRUIT
Telefoon 78 65 41 Men bestelt aan huis

F. NONCLERCQ-RENTEURS

Rookartikelen - Wijnen - Likeuren

L. DE NAEYERPLAATS 17, WILLEBROEK - Tel. 78 76 73

Telefoon (03) 78 76 73

ELECTRO - BAZAR

A. Van Landeghemstraat 37, WILLEBROEK

Service - Driedubbele waarborg

Kampioen der lage prijzen

Extra voordelen door Koperskaart.

---

schillende reeksen. Wij zullen optreden in de groep der Belgische muziekkorpsen, welke reeds de Belgische kleuren verdedigden in het buitenland. (Daarbij behoren dus : Londerzeel, Berlaar, Halle).

We zijn nu ook begonnen aan ons Jaarverslag.

Potverdekke, Jean, daar kunt ge ons in helpen.

U weet dat het de gewoonte was (is en zal blijven) dat we steeds een voorname figuur belichtten : zo kwam al aan de beurt : Mozart, Debussy, Marcel De Boeck, de apen (onze familieleden), enz...

Kunt gij ons geen beschrijvende uitbeelding, (liefst met foto) bezorgen van de schoonste verpleegster uit Leuven?... Is dat geen subliem idee ? Moest ge moeilijkheden hebben met de keuze, zal de feestlijjiijder wel eens komen kijken : deze kent de ideale afmetingen van de in aanmerking komende lichaamsdelen. We zullen dan ook het werk verdelen : gij beschrijft de linkerkant (met het hart), hij pakt dan de kant van de lever en de gal.

... 'k heb weer eens gedronken... SCHOL.

Moest ge nog tijd te over hebben, Jean, ziehier enkele suggesties. Antwoorden te sturen naar **ONS HUIS**.

- 1) Hoe oud is de JONGSTE en hoe jong is de OUDSTE verpleegster ?
  - 2) Hoeveel spuitjes geeft men te Leuven op 1 dag (geen nachtelijke) ?
  - 3) Hoeveel halve noten staan er in de «Brabançonne» ?
  - 4) Hoeveel pinten heeft Celina in december minder getapt dan in november ?
  - 5) Met welk programma viert de harmonie in 1969 haar 165-Jarig bestaan ?
  - 6) Welke Ste Ceciliaanen ondertekenden deze brief ?
- 'T VERANDEREN VAN BLAD DUURDE WAT LANGER... 'K HEB NOG EENS... (juist).

Beste Jean,

't Wordt eigenlijk tijd dat ik U en Uwe Dame en de zeer hoogedelgeboren dochter een Gelukkig en Voorspoedig Nieuwjaar toewens in naam van alle bestuursleden, muzikanten en ereleden, welke met spanning uwe terugkomst bij de kopers verwachten. Zij hielden er dan ook allen aan, dit epistel te ondertekenen. Tot weldra, Jean, **achter** de pupitter en **vóór** de toog.

Bestuur en Leden.

Voor 'n goed alas bier, lekker en fijn moet ge in café «KNOCK PALACE» zijn.

Marcel VERLINDEN-TROCH

A. Van Landechemstraat 8, WILLEBROEK

Charles DE ROECK-VAN CALSTER

NIEUWSTRAAT 29, WILLEBROEK - Tel. 78 63 78

Moderne electricische inrichtingen

Grote keus in Lusters

Stoven - Droogzwierders - IJskasten - enz., enz...

PLASTIC - SHOP

GROOT- en KLEINHANDEL in :

Huishoud- en Industrieplastiek - POLYETHER - Mousse - Matrassen -

Tomado artikelen.

N.B. : Gans nieuwe kleerkasten volledig in plástiek- zelfs de binnenstijlen.

VAN ASSCHE - Op 't pleintje 7 - WILLEBROEK - Tel. (03)78 78 05

DAMES - JUFFROUWEN,

Voor al uw schoonheidsproblemen vindt U beslist een oplossing in de

PARFUMERIE GEORGES

DR. PERSOONSLAAN 48, WILLEBROEK - TEL. (03) 78.69.24

Een grote gamma gekende schoonheidsprodukten zijn steeds in voorraad.

Mooie keus van toiletzakken - poudriers - handspiegels, enz.

Een schoonheidspecialist van «Lancôme» staat regelmatig tot Uw dienst, voor verzorgingen - massage - maquillage enz. Neemt afspraak.

Raadgevingen zijn steeds gratis.

---

antwoord van voornemende muzikant

Willebroek, 9 januari 1968
Aan de Koninklijke Harmonie
Ste Cecilia
te Willebroek

Beste Cecilianen,

Uw schrijven van 1 januari heeft mij werkelijk plezier gedaan. Het doet een mens goed te weten, dat er bij pot en pint ook nog eens over hem gesproken wordt. Ik houdt er dan ook aan gans de harmonie mijn wederkerige wensen voor 1968 toe te sturen.

Om een beschrijvende uitbeelding te geven van de schoonste verpleegster uit Leuven, moet ik U zeggen, dat door het feit dat men niet alleen in een kamer ligt, het moeilijk is om de nodige op- en namefingen te doen, en de verpleegster met de ideale maten er uit te halen.

Wel kan ik U zeggen dat het een chique ploeg is. Zo chique, dat ik eraan gedacht heb hen te vragen, een ballet aan te leren om de viering van ons 165-jarig bestaan in 1969 op te luisteren. Misschien kan onze chef voor die gelegenheid nog een stukje componeren. Ik zou hun ook kunnen vragen om in koor de Brabantonne te zingen, om Mr Convents de gelegenheid te geven de halve noten te tellen.

De ouderdom van die verpleegsterfjes gaat van 18 tot 25 jaar. De ouderen worden aan het werk gezet in de donkere kamers, om foto's van magen, levers en dikke darmen te ontwikkelen, en worden voor het publiek en de zieken zoveel mogelijk verborgen gehouden.

Hoeveel spuitjes er op 1 dag gegeven worden is ook moeilijk te zeggen. Het hangt af van de soorten ziekten die zij te bekampen hebben. Wel wordt iedere dag 2 maal van iedere zieke de temperatuur en de polsslag genomen om de geneeskrachtige waarde van de verpleegsters te bepalen. Het hangt er namelijk vanaf welke verpleegster het doet en hoe ze uw polske vasthoudt, en het kan tot 50 slagen per min. verschillen.

BEENHOUWERIJ - CHARCUTERIE

F. VERHEYDEN

DR. PERSOONSLAAN 35 - WILLEBROEK

's Zondags gans de dag open.

U mevrouw koopt bij ons : 1ste kwaliteit Runds-, Varkens- en Kalfsvlees,
ook kippen en kroketten vanaf vrijdag namiddag.

STEEDS TOT UW DIENST.

Bestelt ten huize.

TEL. 78.66.44

Begravenissen FIRMA DE COCK

Gratis lijkenverzorging - verzorgd - voornaam en voordelig.

Vertegenwoordiger :

TAXI PIERRE WITHAEGELS

L. DE Naeyerplaats 23 WILLEBROEK

Voor iets fijn, voor iets lekker, één adres

Pâtisserie «LUC»

(aan de brug)

Dr. PERSOONSLAAN 13

Tel. 03-78 77 54

SteeDS vers en bereid met de beste boter !

BLOEMEN, PLANTEN,

Alsook alles voor Huwelijken en begravenissen

VAN BREEDAM-AMELINCKX

Em. Vanderveldestraat 2, WILLEBROEK - Tel. 03-786220

Zij hebben bij mij ook veel bloed getrokken. Dit wordt in 't laboratorium onderzocht om uit te maken hoeveel pinten Celina in december minder getapt heeft dan in November. Ik heb de uitslag van dit onderzoek echter nog niet gekregen.

Beste vrienden, op 't einde van de maand moet ik nog eens voor een paar dagen naar Leuven, maar ik hoop daarna terug naar de repetitie te mogen komen om mee te eten van onze chef zijn hutsepot, en om er eindelijk eens terug een goet patat op te geven.

Ondertussen stuur ik jullie mijne hartelijkste groeten en wens onze harmonie zeer veel succes bij alle concerten en uitstappen in 1968.

Uw Ceciliaan,

J. Naegels.

Parklaan 12, Willebroek

BELGOLAG NV

LAKKEN en VERNISSEN

GEBOUWEN - INDUSTRIE - en MARINE VERVEN

113, HANDELSSTRAAT

BRUSSEL 4

Tel. (02) 12.50.00 - 12.30.27

Wenst U een kwaliteitsuurwerk : LEMANIA, OMEGA, TISSOT

Een mooi geschenk in zilver, een smaakvol juweel in goud of platina.

WENDT U DAN IN VOLLE VERTROUWEN tot het HUIS

E. MAMPAEY

STATIESTRAAT 8

WILLEBROEK

VOOR UW SCHOENEN, EEN ADRES

'T MODERN SCHOENTJE

J. VAN BALLART-VEREECKEN

A. V. Landeghemstraat 89, WILLEBROEK - Tel. 786350

VOOR UW BOUWBESLAG

Voor uw hand- en elektrisch gereedschap

IJzerwaren DE MOOR

VAN LANDEGHEMSTRAAT 39, WILLEBROEK

Voor de «Doe het zelf» liefhebbers

VAN LANDEGHEMSTRAAT 91

Restaurant BREENDONCK

Specialiteit : **Paling in 't groen**

Volledig restaurant aan matige prijzen

309 STEENWEG OP DENDERMONDE - WILLEBROEK

Tel. 03/78.61.63

J. Foubert-Deryck

GROEPINGEN VAN JONGEREN VORMEN !

WERELD VAN DE CULTUUR

DE TOEKOMST VAN DE VOLKSMUZIEK

DE JEUGD STAPT NIET MEER OP IN DE FANFARES

In het provinciaal domein «Abdij d'Heylisse» werd onlangs in samenwerking met de jeugddienst van de provincie een Dag van de Brabantse Musicerende Jeugd belegd door de Muziekfederatie van Brabant. In Brabant worden door dezelfde federatie al sedert enkele jaren Jeugdturnooidagen gehouden waarop de jonge leden van de fanfares en harmonies de kans krijgen hun solistische virtuositeit te tonen. Die turnooidagen worden eerst plaatselijk gehouden te Leuven, Halle en Brussel. Dan volgt een provinciale dag te Brussel met solisten, geschiedt in de plaatselijke wedstrijden. Een gelijkaardige dag van jonge blazers-virtuozen hebben wij eens bijgewoond te Hasselt. De belangstelling van het publiek was toen maar schraal.

In Seria te Anderlecht bij Brussel is het jaarlijks tornooi een gebeurtenis geworden die een zeer grote belangstelling geniet. Het programma in de Abdij d'Heylisse wijst blijkbaar op een nieuwe actie van de Brabantse Muziekfederatie. Bovendien een paar solisten kwamen hier hoofdzakelijk jeugdgroeperingen, orkesten of koren aan de beurt.

Wij hebben aan de H. Frans Pellemans, voorzitter van de Muziekfederatie van Brabant en algemeen voorzitter van het Muziekverbond van België enkele vragen gesteld betreffende de bedoeling van de nieuwe dag van de musicerende jeugd.

Zijn stellingen nopen tot nadenken. De verantwoordelijken voor onze cultuurpolitiek mogen daar wel aandacht voor hebben.

De jeugd heeft geen belangstelling meer voor de muziekverenigingen. In steden worden jonge muzikliefhebbers aangelokt door Jeugd en Muziek, waar zij passief de concerten bijwonen of door de muziekacademies, waar zij hopen een solistische vedette te kunnen worden, liefst violist op pianist.

Om dat passief beluisteren te bevredigen heeft de Staat een post van 2 miljoen 400.000 fr op zijn begroting gebracht. Voor het vormen van de solistische vedettes, waar slechts bevestigde geboren kunstenaars kunnen toe komen, heeft de Staat geheel

---

SPAREN doet vergaren.

Laat u een **DEPOSITOBOEKJE** openen bij de

BANK VAN BRUSSEL

Het is gemakkelijk sparen
en tevens veilig sparen.

Steeds tot uw dienst.

NIEUW STRAAT 6

WILLEBROEK Tel. 78 60 31

GASVERWARMING

SANITAIRE INSTALLATIES

●

Ad. Segers & Zonen

B LA U W S T R A A T 9 6

B O O M

Tel. 78 01 61

---

zijn muziekonderwijs een **nieuwe** structuur gegeven. Daarin werd niets voorzien ten bate van de muziekmaatschappijen voor de vorming van volksmuzikanten. De kloof tussen plaatselijke muziekacademie en muziekmaatschappijen werd door de herinrichting nog vergroot. Op vele plaatsen is zij tot een vijandschap uitgegroeid. In vele muziekacademies raadt men het lidmaatschap bij een volksmaatschappij af. In vele muziekmaatschappijen tracht men de jonge muzikanten van de academies weg te houden. In gemeenten zonder muziekacademie, zonder afdeling Jeugd en Muziek, zijn altijd een paar muziekverenigingen werkzaam. Verscheidene van deze verenigingen hebben een jeugdafdeling gesticht waarin de elementaire kennis van notenleer en van een volksinstrument wordt verstrekt. Die afdelingen vormen een klein orkest waarin de jeugd actief musicceert.

Die jeugdverenigingen kregen nu een eerste vergelijkingskans in het tornooi te Heylisse.

Aangemoedigd door de bijval van de eerste proefneming hoopt voorzitter Frans Pellemans tot een stelselmatische inrichting te kunnen overgaan van de bestaande jeugdformaties in de school van de federatie. Dit zou hij dan willen overhevelen van het provinciale naar het nationale. Daarover zullen eerstdaags de leiders van het Muziekverbond van België een beslissing moeten nemen.

Hiermede wordt een vraagstuk aangesneden waarbij duizenden volksmuzikanten betrokken zijn. Het geval van de muziekacademies hebben wij al herhaaldelijk aangehaald. Zij zijn voor het merendeel inderdaad hoofdzakelijk ingericht voor de vorming van solisten. Zij versmeden niet alleen de opleiding voor de muziekmaatschappijen maar ook het gewoon samen musiceren in kamermuziekvorm en, erger nog, de voorbereiding tot het beroep van orkestmusicus.

De maatschappijen is ook wat aan te wrijven. De hedendaagse jeugd heeft door radio, fono en televisie de technische waarden van een vertolking leren op prijs stellen.

Zij staat dan ook soms zeer kritisch tegenover de technische waarde van de plaatselijke maatschappijen ondanks de grote inspanningen en verbeteringen die deze zich de laatste jaren getroostten.

LAMOT

voor U overal ...

Onder de nadelige factoren voor de maatschappijen willen wij er nog slechts enkele aanhalen, maar een die gevaarlijk toeneemt. Onder voorwendsel dat de muziekmaatschappijen oorspronkelijke blazersmuziek moeten spelen worden de programma's afgesloten van het algemeen muziekleven om plaats te maken voor de werken van de in leven zijnde kapelmeesters. Zelfs een grote figuur als P. Gilson is haast uit de programma's verdwenen. Bij de veronderstelling dat al die werken van de huidige kapelmeesters graag gespeeld worden en dat zij zelfs cultureel op het hoogste vlak zouden staan vertegenwoordigen zij toch slechts een zeer klein deel van de muziekcultuur. Daartoe zal de jeugd zich nooit, en met reden, willen beperken.

MUZIEKOPLEIDING VOOR JONGE MENSEN

In de muziekhogeschool van Keulen (Duitsland) draait sinds enkele jaren een afdeling ritmiek op volle toeren. Ze is bestemd voor meisjes die wel willen dansen, maar geen ballet volgen, die willen musiceren zonder echt muziekonderricht te krijgen. Tot het theoretische gedeelte hiervan behoren alle vakken die ook bij een muziekopleiding naar voren komen: gehoor- en stemopleiding, vormleer en muziekgeschiedenis. Men beweert dat een muzikale opleiding jongelui vrijer en ongedwongener leert bewegen en dat hun steeds groter wordende psychologische moeilijkheden er gemakkelijker door opgelost worden.

Behalve deze jonge mensen zijn er nog anderen die zich beroepshalve los en vrij moeten bewegen: zangers, toneelspelers en dirigenten. Ook tot hun opleiding behoort nu in Duitsland ritmiek. Hieruit vloeit later voor zangers een bewegingsleer voort, die hen bij hun dramatisch onderricht moet helpen om hun rol op een natuurlijke manier op de planken te brengen.

GIP

N. V.

BENZINE

GASOLIE

FUELOIL

Brussel 2

Vilvoordse Steenweg 11

Tel. 02/15.48.90

St.-Amandsberg

Meerstraat 42

Tel. 09/28.41.77

Voor uw SPAARGELD ? Een DEPOSITOBOEKJE

Voor uw WAARDE ? Een BRANDKOFFER

bij de

Generale Bankmaatschappij

Vraag inlichtingen :

Agentschap Willebroek, Aug. Van Landeghemstraat 66

Tel. 03/78 61 30

---

algemene toestand van het muziekverbond van België

... de Heer J. Hanniken, voorzitter van de Muziekbond West-Vlanderen, verzocht de Heer Pr. Patfoort, algemeen sekretaris, verslag te geven over de algemene toestand van het Muziekverbond van België. Het geen aanleiding gaf aan...

— Ja, Mevrouw, 't is ongehoord ! Onmogelijk het nog verder uit te houden ! Iedere morgen komt de postbode met 'n pak brieven en drukwerken van alle slag.

Mijnheer installeert zich aan zijn schrijffafel, pardon, z'n pupiter, onderzoekt tal van aanvragen allerlei en is niet meer sprekkelijk. Vraag ik hem zoetjes wat hij 't best zou lusten als middagmaal, is het antwoord kort en bars : «Laat m'in vrede, U ziet dat ik tot over het hoofd overlast ben !»

— Ach Mevrouw ! is het feitelijk zo erg ? Wat beklaag ik U.

— Ja, Mevrouw, sinds mijn echtgenoot verbonden is aan dat duivels Muziekverbond van België is hij niet meer sprekkelijk en van 's morgens vroeg verslonden in verslagen, rapporten en decoraties voor dikke Jan van de fanfare van de duivel weet waar. Dat spelletje duurt nu al lang genoeg en daarbij is mijn huis opgepropt met papieren ; men vindt geen plaatsje waar geen bundels prijken en daarbij zijn de opperzolder, de zolder en de kelder opgestapeld met het zagezegde archief waaraan ik vierkant m'n been veeg. Ronduit gezegd weet ik niet waarom m'n vent dat algemeen secretariaat op de schouders neemt ; en dat allemaal uit liefde voor de klarinet, zonder dat er ooit, och Here, een centje van afkomt voor een cadeautje voor mij. 't Is erg. 't Is niet aannemelijk, daarom moet je dommer zijn dan 't paard van Christus.

— Ja, Mevrouw, 't is zo. Als die mannen iets in 't hoofd hebben krijgt je 't met geen pollepel er uit. Mijn man is ook in 't muziek van «De Lustige Piepegaal» en hij heeft het zo ver gebracht dat m'n klein Jefke nu ook mee moet naar de repetities. Hij leert trompet en 't is alle dagen thuis een lawaai, waarbij horen en zien vergaan. De dag dat ik hem die trompet gekocht heb had

---

VOOR UW GELDBELEGGINGEN

Geef de voorkeur aan

Paul De Backer

WISSELAGENT

GROENE LAAN 30/A

WILLEBROEK

Tel. 78 61 24

Gespecialiseerd in Effecten

GELDBELEGGINGEN - EFFECTEN

Voor al uw stukken in Brons - Koper - Aluminium

Wendt u tot de gieterij

C. Seghers - Andries

J. NEUTJENSSTRAAT 11

B L A S V E L D

Verzorgd werk — Spoedige bediening

---

ik waarschijnlijk peperkoek in m'n kijkers, want 't is nu iedere zondag ofwel nationale feestdag, processie, of de naamdag van de burgemeester ; dan moeten ze de onderpastoor vieren, de president komt er ook tussen en zo waar of dat er een God is, is er maar één dag per jaar dat geheel dat spel op iets trekt en dat is het Ceciliafeest.

— dat is echt, Mevrouw, gespreekt de waarheid, ik ook, 'k werd uitgenodigd op het feestmaal. Lekker ! Soep met ballekens, boter bij de vis, gebraad, wijn en fruit, prima ! 'k Heb gegeten als een paard. En ware 't niet dat er zich daar een lolletje voorgedaan heeft, zou alles perfect geweest zijn.

— Een lolletje, Mevrouw ! Hoe is 't Gods mogelijk ! Zulke brave mensen !

— Zwijg, m'n beste Mevrouw ! Er zat daar iemand aan tafel en niemand wist wie het was. Was het een familielid van de ene of de andere ? Was het een afgevaardigde van het Muziekverbond ? Iedereen vroeg zich af hoe die onbekende soldaat daar gratis, pro Deo, kosteloos voor niets, de dikste balletjes uit de soepterrine pikte. Lowie, de gewezen baas van 't caféje «De Donkere Wolk», die ook schatbewaarder is van 't muziek, sloeg opeens geweldig op zijn kletskep en riep verontwaardigd : «Maar jandorie, dat is de centensprijter van de Sabam ! Wat komt die kerel hier onze beste ballekens oppeuzelen ?» En fluks sprong hij van z'n stoel, wipte naar het heerschap, streelde hem de schouder met de zachtheid eigen aan een wilde beer en riep luidop : «Hemelse bliksem ! Wat betekent dat ?» Wat het betekende, m'n lieve Mevrouw ? De fameuze kwaat van de Sabam, onschuldig als een lam, had zich aangeboden met zijn faktuurje voor auteursrechten, 690 F groot, voor een concert kosteloos toege staan ter gelegenheid van de inhuldiging van een bijgebouw opgericht ten behoeve van het hulpinstituut voor schone kunsten te Geldgrepe en daarbij had iemand in zijn onwetendheid, denkende wel te doen, hem uitgenodigd plaats te nemen aan de dis.

Let op, een dis is ook ré of ré diëze, maar ik heb het op de smulpartij. «Wat betekent dat», herhaalde Lowie. En de legaat van het Sabam-rekenhof stak het faktuurje onder de neus van het gezelschap en zweerde bij hoog en laag dat het zijn bedoeling niet was alzo het feestmaal te storen. Verder, bij het nagerecht, wilde hij slechts zijn rechten laten gelden. Dit horende kwam de voorzitter er tussen, rood als de tomatensoep ; hij nam de legaat bij de kraag en stak hem door de deur met een klinkende «Salut en de kost !» Hij barsitte uit : «Wat zullen we nog beleven ! Heb-

---

De Roeck- Schelkens

L. DE NAEYERPLAATS 8 WILLEBROEK

Grote keus in LUSTERS - LAMPEDAIRES en
HUISHOUDAPPARATEN

---

ben ze nog geen geld genoeg ! Op gans de wereldbol wordt er muziek gespeeld van honderden reeds lang overleden componisten en de inkomsten ervan verdwijnen in de algemene kas gesticht om mooie premies uit te reiken aan muzikanten die nooit iets voortgebracht hebben. 't Is voldoende de do-re-mi-fa-sol te roepen in het oor van Jan Knuffel, directeur te Brussel, om jaarlijks 28.000 patatjes op te strijken. Geld hebben ze genoeg en wampel, ze zullen er nog meer hebben ! Ze zullen ons een kolpassen met hun ontwerp van openbaar betalend domein, juist zoals in Itulje waar deze regeling wordt toegepast, met het gevolg dat de maatschappijen veel meer auteursrechten betalen dan voorheen, en dat de opbrengst vertureluut wordt bij de grote koppen, d.w.z. de theaters en andere frikadellen. Bij deze mensen is er geen cent te vinden om het kulturele leven te steunen. Ze zijn blind, dwaas, dom, stom en voelen niet dat ze in hun eigen leer snijden met onze groeperingen te laten verdwijnen. Het is ontmoedigend in zulke voorwaarden het... het... heu... het «leadership» van een merkwaaardige muziekvereniging waar te nemen ! Geen hulp, geen subsidies...»

Op dit ogenblik kwam de garçon binnen met een formidabele schotel vis en een omslag in de linkerhand. «Voilà», zei hij aan de president. Het was een telegram, een luxe-telegram van de burgemeester van het dorp. De voorzitter opende het gewichtig stuk en las op plechtige toon : «Aan de Heer Voorzitter, Bestuursleden, leden en steunleden van de fanfare «De Leeuw van Vlaanderen», per gelegenheidsadres : In de zoete Smek» te Wachtmaar-aan-Zee, wensen U op deze heuglijke dag welvaart en heil ; drukken U onze oprechte bewondering uit voor de prachtige uitslagen op kultureel gebied en verzekeren U dat wij nimmer zullen nalaten uw zeer gewaardeerde vereniging in alle omstandigheden te steunen. Getekend : Pier Lawijt, burgemeester.

Een algemeen handgeklap begroette deze woorden. Terstond werd er besloten het burgemeesterlijk schrijven onder glas in te lijsten in een gouden kader tot stichting van het nageslacht. Maar de secretaris van «De Leeuw van Vlaanderen» ging daarmee absoluut niet akkoord. Wat», riep hij uit, en de schatbewaarder knikte hem minzaam toe. «Wat, ons in alle omstandigheden steunen ! Maak dat de ganzen wijs. Verleden week heb ik hem gevraagd waarom de gemeente een subsidie toekende aan de veloclub, een aan de duivensport en daarbij een vette som voor

Fijne Dranken - Wijnen en Likeuren

Sigaren - Sigaretten — Gratis tafelgerief voor feesten

WILLY DECONINCK-VERHULST

STWG. OP DENDERMONDE

WILLEBROEK

Tel. 78 70 18

O. VAN DYCK-NUYENS

hoek Nieuwstraat - Van Landeghemstraat - Willebroek

Couture- en confectiebreiwerk met modestijl.

Chemiserie heren - kinderen.

Strandmode

Van ZEEPBAKJE tot RIOLERINGSBUIS !!!

de meest volledige gamma
vindt U inderdaad bij

OVERWINNINGSSTRAAT 101 WILLEBROEK

Tel. : 03-78 69 30

PLASTIEKHUIS

HET HUIS DER BESTE MERKEN

HOUTHANDEL

Gebroeders De Roover

WILLEBROEK

Tel. 78 61 60 - 78 47 47

Buiten het volledige gamma van alle houtsoorten bieden wij een zeer grote keuze in : MUUR- EN PLAFONDBEKLEDINGEN
ISOLATIEMATERIAAL - PLASTIEK
AFGEWERKTE DEUREN

de wijkfeesten met toptafel en ringsteken. Voor de «Leeuw van Vlaanderen», alombekende muziekvereniging, met 15 leerlingen onder de leiding van onze knappe chef, is er niets te bekomen. Het antwoord luidde : Er is geen geld ! Maar er is geld genoeg om dikbetaalde zitpenningen uit te keren aan de burgemeester en zijn schepenen.. Ik zeg niet dat er maar alleen muziek moet gestuurd worden, maar toch, het gaat over zijn hout.

De bazin van «In de zoete Smek» had alles afgeluisterd achter het deurtje van het café ; ze aarzelde gen ogenblik en riep haar vent en vertrouwde hem in korte woorden toe wat ze gehoord had : «Man, dat is een echte schande, 'k moet dadelijk onze brave burgemeester op de hoogte brengen ; immers onze oudste zoon Rik moet weldra benoemd worden als bediende op 't gemeentehuis. Aldus, een koe is geen mus, aan niemand een woord en 'k ben over tien minuutjes terug».

Inderdaad, na tien minuten was de bazin terug, maar de burgemeester volgde haar en opende de deur van de eetzaal, juist op het ogenblik dat de secretaris van de «Leeuw van Vlaanderen» met de meest onaangename woorden de kulturele houding van het gemeentebestuur afschilderde en zijn rede besloot met een krachtige «Foert, ik zend al die hoge koppen naar de weerlicht !» Doch, bij de intrede van de burgemeester, stonden al de disgenoten recht, als bewogen door een veer en ze riepen om ter luidst met daverend handgeklap : «Leve onze burgemeester».

De secretaris voelde de soepbollekens kroppen in zijn keel en onbewust, bleek als een raap, riep hij ook «Leve de burgemeester !»

Doch, de voorzitter had de tijd niet de overheid te begroeten, want vol verontwaardiging nam de burgemeester het woord :

— Beste medeburgers, beste vrienden, ik dank de secretaris van uw vereniging voor zijn kulturele uiteenzetting en zal hem in dachtig blijven. Het spijt mij U te moeten zeggen dat die brave parochiaan absoluut onbevoegd is om te oordelen ; ik ben burgemeester en ik alleen weet hoe de zaken staan. Beste vrienden, ik zal het woord voeren op deze plechtige samenkomst om U in te wijden over de menigvuldige voetstappen die ik heb aangenomen ten voordele van uw maatschappij. Eerstens heb ik aangedrongen bij het provinciaal bestuur en ze hebben daar verklaard dat er jaarlijks 10.000 F ter beschikking gesteld werd van uw muziekbond die meer dan 200 christelijke verenigingen telt. Ik heb de dienstoverste die me dat triomfantelijk mededeelde, hartelijk

---

ARDUIN en MARMERWERKEN

G. Verbert

DENDERMONDSESTEENWEG 131

WILLEBROEK

Tel. 78 65 63

GRAFZERKEN - BOUWWERKEN
GRAFKELDERS - NATUURSTEEN
SIERSCHOUWEN - WITTESTEEN
PIETRA DE FURLO rechtstreekse invoer

SLUIT AAN BIJ ONZE MUTUALITEIT

E. Pecher

NIEUWSTRAAT 8

WILLEBROEK

Voorhuwelijkssparen

Vrouwenmutualiteit

Pensioenkas voor zelfstandigen

Wij geven de grootste buitenwettelijke voordelen

Vraag inlichtingen !

---

bedankt en ik heb hem gevraagd waarom een verbond van 10 andere muziekmaatschappijen, die absoluut van ons geloof niet zijn, ook 10.000 F ontvangen. 'k Heb de bureauchef leren rekenen : voor de weldenkenden zoals wij : 50 F subsidie per vereniging, maar voor de walgelijke kettters van over de deur 1.000 F per vereniging ! Het schijnt dat deze schandalige rekenkunde uitgedacht werd door politiekers, zo verklaarde de bureauchef, maar Lode Muylemaecker, die volksvertegenwoordiger is voor Geldgrepe en omstreken beweert bij hoog en laag da thiet de administratie is die de subsidies vaststelt. Zo werd ik gestuurd van Pontius naar Pilatus, maar uw burgemeester is geen man om bij de neus te leiden. Daarom heb ik dadelijk inlichtingen ingewonnen te Brussel. Daar ben ik tenminste wel ontvangen geworden en daar is er een man die verstand van zaken heeft. Alles is er prachtig ingericht met mooie bureau's vol moderne meubels. 'k Heb zelfs het geluk gehad tussen stoelen en banken, in de wachtzaal, een praatje te slaan met de minister van Schone Kunsten. 'k Heb het dadelijk gezegd : «Meneer de Minister, ik ben de vertegenwoordiger van «De Leeuw van Vlaanderen» uit Wachtmaar-aan-Zee. Onze gemeente is te arm om de fanfare te steunen, de provincie kan er ook geen handje aan toesteken en de muzikanten zijn brave jongens, die twintig maal per jaar moeten blazen en we moeten daarbij twintig leerlingen kweken en de bombardon moet gerepareerd worden. 't Is voor mij een grote eer u dat allemaal aan uw verstand te brengen en u te vragen of ge somtijds geen middelje weet tot verbetering van zo'n akelige toestand». De minister van Schone Kunsten heeft me geantwoord : «Meneer de Burgemeester, over de wanhopige situatie van «De Leeuw van Vlaanderen» verscheen er nog niets in de pers. Door de kranten vernam ik dat Willem van Kronkelbeke, de primus in het wielrijden van Rolbeke, een pneu gecreveerd had op de koers van Brussel naar Antwerpen en dat onze «commingman» Door Vanbesien de Belgische football gered heeft met een «corner». Zonder twijfel zijn zulke heldendaden een ongemeen succes voor het vaderland. Nu, zo de pers geen gewag maakt over de kulturele belangen van de muziekvereniging is het te wijten aan het dwaas en domme standpunt waarin u verkeert. Er is geen sportman die zijn kleine vinger verroert zonder dat er spek is voor de bek. En gij loopt daar met vijftig of honderd man voor allerlei diensten en niemand denkt er aan u te

---

WILLEM VAN BREEDAM,

meldt zijn geacht cliënteel de uitbreiding van zijn traiteurdiensten

- alle dagen garnaal-, kaas-, en aardappelkroketten,
- garnaal-, kipbouchées, en diverse salades,
- koude en warme gerechten op bestelling,
- banketten en feestmenu's
- verhuur van tafelerief.

Voor alle inlichtingen betreffende spij斯卡art en menu's :

W. VAN BREEDAM

L. DE NAEYERPLAATS 9

WILLEBROEK

's Maandags gesloten.

Pierre SINONQUEL-MEES

Aan de heren GARAGISTEN en AUTOMOBILISTEN.

Voor uw onderhoudsprodukten en onderdelen voor auto's.

A. VAN LANDEGHEMSTRAAT 3, WILLEBROEK

**Bloemen «ALPENROOSJE»
EECKELAERS-LAMBRECHTS**

Grote keuze van planten - Coupe en huwelijksstuilen

A. Van Landeghemstraat 38

WILLEBROEK

KICKER-SHOE

SCHOENEN - HANDTASSEN

MODERN - ELEGANT - STANDING

MARKT 25

WILLEBROEK

---

geven wat keizer Caesar toekomt. Nu, wat mij betreft, 'k heb alles verwezenlijkt wat maar mogelijk is ten bate van het kultureel leven. Bijvoorbeeld heb ik bureau's opgericht waar al de zaken betreffende de kulturele belangen van de muziekmaatschappijen grondig ingestudeerd worden. De directie ervan is toevertrouwd aan een van mijn familieleden, een brave jongen, die voor vier zittingen die hij jaarlijks moet voorbereiden, de aanbenuilige wedde van slechts 100.000 F trekt. De sukkelaar is zodanig overlast dat ik de hulp heb moeten inroepen van adjunct-directeurs, délégués en bedienden; daarbij was het broodnodig commissies en hulpcommissies in te stellen. Ik heb m'n vrienden gesteld in m'n vrienden en de vrienden van m'n vrienden, zodanig dat de diensten ontegensprekelijk de beste statistieken opmaken en dit tot welvaart van de kultureel. In de bureau's wordt alles met wijsheid geklasseerd en bewaard zodanig dat de kultureel daar lange jaren rust en rijpt zoals een ambrozen wijn, kan het beter zijn?

De burgemeester ademde diep, zuchtte in de grond van zijn hart en bulderde heftig :

— Ja, mijn vrienden, de minister van Schone Kunsten heeft me nog ergere zaken verteld ! Hij heeft me bewezen dat hij er totaal onschuldig aan is dat er geen roden duit te vinden is in de kas van «De Leeuw van Vlaanderen». Dit kan alleen ten laste worden gelegd van de minister van Openbaar Onderwijs met wie hij zeer bevriend is. Als men nagaat dat die meneer beweert dat de burgers niet te veel ontwikkeld mogen zijn, daar ze anders zouden redeneren over zaken waarbij ze geen pap in te brokken hebben.

Je moet echter toch van een bepaalde graad van gedwee verstandvermogen getuigen hetgeen ons moet toelaten de wereld zonder te veel hapering te regeren. Wat meer is, om deze heldhaffige toestand te bereiken werden de vakken waar beredening aan verbonden was, uiterst vereenvoudigd, zodanig dat de schoolgaande jeugd van kinds af het hoofd niet meer moet breken met spelling, verbuiging en zo meer. Spijtig genoeg dat het rekenen niet kan vereenvoudigd worden alsook zoveel andere vakken, die zeer eenvoudig vereenvoudigd de taak zou vereenvoudigen van een gouvernement, dat zou regeren om eenieder plezier te doen, zonder zichzelf in de eerste plaats niet te vergeten. Niets vleit meer de massa dan de gelijkstelling van al de individu's op het laagste peil en deze tendens is zodanig vatbaar voor mijn personeel dat het begrijpelijk is, dat, waar in vroeger

VOOR

Verzekerde geldbelegging en voor eigen gebruik

KOOP of HUUR een APPARTEMENT

MET GROOT COMFORT!

VOLLEDIG INGERICHT!

« KLAAR OM TE BEWONEN »

werven in aanbouw te Antwerpen, Brussel, Gent Lijk, Mechelen, Leuven, St.-Niklaas en Dendermonde

Bouwbedrijf AMELINCKX

N. V.

KAPITAAL EN RESERVES EINDE 1967 : 400 MILJOEN.

15 TOT 20 % GOEDKOPER DOOR DE MASSALE AANKOOP VAN ONZE MATERIALEN, enz.

Voor de verkoop zich wenden :

ANTWERPEN	35 werven	Dambruggestraat 306	Tel. 03/31.49.80 (6 lijnen)
BRUSSEL	36 werven	Generaal Wahislaan 20a of Beneluxe Overseas Louisalaan 215a	Tel. 02/16.80.80 (4 lijnen) Tel. 02/47.45.11
GENT	14 werven	Frère Orbanlaan 1	Tel. 09/23.13.70
MECHELEN	7 werven	Osc. Van Kesbeekstraat 4	Tel. 015/188.69
LEUVEN	8 werven	Naamsestraat 174	Tel. 016/319.90
Bureau geopend dinsdag en donnerdag van 10-12 u. en 14-18 u.			
SINT-NIKLAAS	4 blokken	Grote Markt 22	Tel. 03/76.31.69
IEPER : YPRIMO		Maloulaan 43	Tel. 057/207.81
DENDERMONDE	2 blokken	Oude Vest 27	Tel. 052/221.12
LIJK	15 werven	rue Forgeur 24	Tel. 04/23.74.63

ALLE VERKOOPBURELEN ZIJN OOK 'S ZATERDAGS GEOPEND v. 9-12.30 en 15-17 u.

tijden arbeid, wedijver en wetenschap prijken, nu slechts onwetendheid, ontoereikendheid en dwaze verwaandheid te bespeuren vallen. Hoe zou ik me bekommeren met schone kunsten wanneer mijn collega's 400.000 F wedde toekennen aan een pennelekker en 2.000 F aan een kunstenaar. Wie kan het mij ten kwade duiden indien de dwaasheid in België een lange arm heeft en dat voor gelijk welke bediening, gelijk wie, op gelijk welke manier uitverkoren wordt, zo de onbekende duizendpoot, die in de bureau's onzichtbaar rondzwerft er zijn behagen in scheidt. Daarbij dient gezegd dat de mensen heden ten dage dienen gevleid te worden door allerlei sport. Van kinds af, op de school, is de football de hoofdbekommernis van de jeugd. De heer professor in turnen beweert dat zonder zijn invloed het menselijk lichaam in een misbaksel zou ontaarden en dat het dank zij het ontelbaar leger gymnastiekmeesters en -juffrouwen is, dat het Belgische volk nog waardig is onder de zon te verschijnen. Er lopen drie maal meer leerkrachten voor de «par fil à gauche» dan voor de vakken waar de verstandelijke vermogens ontwikkeld worden.

Een briefje van 1.000 F voor 60 muzikanten liefhebbers voor een prestatie van een uur, schijnt een fabuleuze subsidie, maar 130.000 F uit de gemeentekas toekennen om het deficit van een voetbalmatch te dekken is een werk van barmhartigheid. Wat wordt er niet uitbetaald om onze primus in het lopen naar een olympiade te sturen en aldaar te bewijzen dat de vernuftigheid van ons volk in de domste spier van zijn grote teen steekt! Wat gezegd van sommige gemeentebesturen — en 'k bedoel hoegenaamd de uwe niet, meneer de burgemeester — waar de overheid, ja, ja, burgemeester en schepenen, 100.000 F gratificatie per jaar opstrijken voor het beheren van de belangen van 6.000 zielen. En diezelfde kerels vinden geen tinnen knop voor de muziekvereniging van het dorp. Dat kleingeestige stoffelijke belangen het stokpaardje wezen van personen die niet de pretentie hebben ons volk te vertegenwoordigen, het zij zo; maar dat onze leidende standen in de loop van deze eeuw aan hun idealen verzaakt hebben voor financies, krozen en aandelen, staat diametraal tegenover hun bevoegdheden en de opdrachten, die zij aanvaardden. Onlangs, op een colloquium van de Stichting De Raet werd de zaak: kulturele en opleidende bevoegdheid van onze gemeentelijke overheden aangeroerd en de algemene stemming luidde dat onze burgervaders zich niet het minst be-

kommerden om kultuur en opvoeding. Nochtans zijn al de burgervaders niet op dezelfde voet geschoeid en ik veroorloof mij de woorden aan te halen van een oud-minister die onlangs in Kongo vertoefde en aldaar de rechten van onze zwarte broeders wist te verdedigen. Mocht hij dezelfde principes huldigen voor zijn blanke broeders! Hij verklaarde immers: Aan Kongolese kwesties moeten Kongolese oplossingen gegeven worden. Dat wil zeggen dat de vraagstukken, die zich in Kongo voordoen slechts kunnen opgelost worden door personen, die in het koloniaal midden leven en die al de bijzaken ervan kunnen waarneemen. Wij ook kunnen aldus redeneren en verklaren: Aan kulturele en opleidende zaken dienen kulturele en opleidende oplossingen gegeven te worden, d.w.z. dat de kulturele belangen van de volksopleidende muziekverenigingen slechts kunnen behartigd worden door personen die de menigvuldige noodwendigheden ervan beseffen en kunnen beoordelen.

Maar wat zien wij? De personen, die de zaak in haar bijzonderheden kennen blijvend gedoemd tot levenslange bedelaars, opstellers van verzoekschriften, aanvragen, petitjes, rapporten en dergelijke, die trouwens, overgemaakt aan het bevoegd ministerie, in de bureau's verdwijnen, waar men opmerksaam en guldig wacht op een herhaling van dezelfde, die op hun beurt op de lange baan geschoven worden. Groeperingen, die de belangen behartigen van onze kulturele verenigingen zijn meestal opgericht als verenigingen zonder winstbejag, maar ze genieten slechts een geringe sympathie van de officiële bureau's. Hebben ze geen verwezenlijkingen op hun actief, die feitelijk hadden moeten tot stand gebracht worden door de bureau's? Verwezenlijkingen, waaraan dezelfde bureau's nooit gedacht hebben, daar het normaal is dat een bureelbediende het recht niet heeft initiatief of enige wilskracht aan de dag te leggen. Is hij immers niet een eenvoudige ambtenaar, die zich moet getroosten maandelijks de centjes op te strijken en dit zonder andere verantwoordelijkheid dan deze door het bureau bepaald?

Diuzendmaal reeds heb ik preek gehoord over de weldaden van de muziekopleiding, haar gunstige invloed op de jeugd, haar stralende macht inzake geestesontwikkeling; duizendmaal reeds werden ronkende redevoeringen uitgekraamd betreffende de vergrijpende jeugd, de onverschilligheid van onze hogere standen, de hedendaagse intellectuele armoede, enz.... Maar zoals vader Cats zegde: ze dronken elk een glas, ze p... elk een plas en alles bleef gelijk het was!

O O S T - W E S T

MOORTGAT

B E S T !

EURA-DRINKS

STAVELLOT - DUVEL - PILS

WONDER-ALE

EXTRA-BLOND

De burgemeester voelde dat de verontwaardiging aanleiding gaf tot woorden en uitdrukkingen die normaal in het openbaar niet zouden uitgesproken worden. Ook eindigde hij kortom :

— M'n beste vrienden ! Laat de zon in 't water schijnen en besluiten wij met een lied ! Kom jongens, allen samen : «Mijn Vlaanderen, heb ik hartelijk lief, mijn...»

— Ja, Mevrouw, en alzo is het Ceciliafeest nogal tamelijk in de reede besloten geworden, maar ik zal het straks nogmaals herhalen aan m'n vent : beste jongen toch, nogmaals naar dat congres van het muziekverband, nogmaals verslagen en rapporten, besluiten en wensen, mooie woorden voor een hoopvolle toekomst en dankbetuigingen voor de beloofde en nog niet opgestreken subsidies, 't is om een opgevolde papegaai buikloop te doen krijgen van het lachen ! Reeds tien jaren duurt het, dat spelletje van besluiten en wensen, en geloof me vrij, Mevrouw, ik ben overtuigd dat er niemand onder al de overheden, die over onze belangen waken, zelfs het kleine vingertje of het pinkse verroert zonder dat er een beetje boier aan kleeft. En ze hebben wel gelijk, waarom zouden zij zich moeten schamen ? Het zou mij groot genoegen doen indien onze muziekverenigingen even veel verstand aan de dag legden en geen enkele prestatie meer leverden zonder vergoeding. Dat ze zich verenigen in een syndicaat, barema's samenstellen, en doen zoals in Engeland, waar nooit een gemeentebestuur of de regering er aan zou denken subsidies te verlenen aan muziekkorpsen, maar waar, daartegenover, geen enkele vereniging zou presteren zonder vooraf vergoed te zijn. En de hemelse engels weten dat voortreffelijke muziekkorpsen en muzikanten het kultureel leven in Engeland met luister bekronen. Daarbij zou ik voegen...

Maar de welsprekende huisvrouw had de tijd niet haar gedachten uit te drukken want ze zag een donkere damp door het venstertje van haar keuken ontsnappen.

— Wel, wel, riep ze uit, m'n kiekske is aan 't branden in m'n oven. Wat zal m'n baas zeggen van z'n kiekske !
Natuurlijk, ware 't beestje niet zwart gebrand, zou mevrouw niet spreken van «de baas z'n kiekske» ! Zo gaat het ook in kulturele zaken en het is daarom dat dit verhaal ook een lief kippetje, met de meeste eerbied aangeboden wordt aan wie het schoentje past.

Uit het verslag van de zitting van 6-2-58
Muziekbond West-Vl.

COOL & DE BLOK

p. v. b. a.

WESTDIJK 21

WILLEBROEK

Telefoon : (03) 78 60 76

A F D E L I N G

SCHOORSTENEN :

Nieuwbouw, afbraak en alle onderhoudswerken.

SCHILDERWERKEN :

1. Nijverheids :

Ontroesten bij middel van zandstraal of branders.
Schilderen van naft- en olietanks, kranen en alle metalen constructies.

Electriciteitslijnen der N.M.B.S.

2. Gebouwen :

Huizen, villa's, kantoren, werkplaatsen, enz....

NIEUWE AFDELING

Metaliseren van alle metalen constructies, volgens de normen van het Ministerie van Openbare Werken.

A A N D A C H T ! ! !

Al onze uitvoeringen worden verzekerd voor een bepaalde termijn door de «Anti Corrosie Verf Verzekering».

Een gespecialiseerd binnenhuis-architect houdt zich ter beschikking voor het opmaken van projecten in moderne kleuren.

OORZAKEN VAN DE CRISISTOESTAND IN DE MUZIEKVERENIGINGEN EN MODALITEIT TOT OPLOSSING ERVAN

(Naar aanleiding van een reeks van vier artikels gepubliceerd onder de titel «Redden de vrouwen... of moeten fantases en harmonieën verdwijnen» in het dagblad «Gazet van Antwerpen» en in het Trimestrieel tijdschrift «Caecilia» van het Muziekverbond van België).

Ere aan wie ere toekomt, N.K. heeft door zijn artikels zeker een belangrijke bijdrage geleverd om de harmonieën en fantases nieuwe moed in te blazen. In grote lijnen geldt zijn verhandeling evenzeer voor de koorzangverenigingen.

Natuurlijk kan men van mening verschillen waar het de methodes of de oorzaken betreft ; de grondgedachte is echter een voltrefter waarvoor N.K. alle lof verdient.

De hier volgende bedenkingen gaan eveneens van de opvatting uit dat iets moet en iets kan gedaan worden. Wij verdedigen slechts een andere visie betreffende de oorzaken en middelen.

N.K. heeft zoals hij zelf schrijft de bedoeling «te wijzen op het drijvend gevaar voor de verdwijning van de maatschappijen, gevaar dat met de jaren onheilspellender vormen aanneemt en waartegen veel te weinig gereageerd wordt.

Volledig akkoord wanneer de schrijver hiermee bedoelt dat tegen dit gevaar veel te weinig wordt gereageerd van buitenuit, m.a.w. dat de openbare opinie onverschillig staat t.o.v. het wegvijnen der muziekverenigingen. Nochtans wordt er in de meeste verenigingen zelf en door de muziekgroeperingen zoals o.a. het Muziekverbond van België wel degelijk geageerd om de maatschappijen nieuw leven in te blazen. De eerste opdracht bestaat er inderdaad in om nieuw bloed te kweken, jongeren aan te trekken. Hiertoe pogen de verschillende ijveraares voor de volksmuziek de gewone massa warm te maken. De soorten middelen die hiertoe gebruikt worden laten we voorlopig terzijde en stellen eerst vast dat deze middelen veelal niet ver genoeg dragen.

De idealisten prediken ook hier in de woestijn, met het gevolg dat weldra ontmoediging optreedt, waarover N.K. spreekt. Het berusten in de toestand is dus veelal niet het gevolg van een ge-

---

VOOR DE BESTE

MOTOROLIE
MACHIENOLIE
KARRESMEER
SMEERVETTEN enz...

WENDT U TOT DE

Oliefabrieken

J. De Bondt

STEENWEG OP GENT 11 - 15
ZELLIK (BRUSSEL)
Telefoon 02 - 26.96.38

---

mis aan moed en initiatief om tegen stroom op te roeien, maar veeleer een uitgeput raken nadat men sedert geruime tijd en zonder resultaat tegenstroom is in gevaren. Hier heeft N.K. inderdaad het juiste woord gebruikt «tegenstroom». Er is niet alleen onverschilligheid bij de massa die buiten het verenigingsleven staat, maar er is ook tegenwerking van degene die men noodzakelijk nodig heeft om die massa te kunnen beroeren.

Een massa kan men slechts bereiken via massacommunicatiemiddelen. Wanneer deze laatste echter in plaats van de nodige weerklink te geven aan de inspanningen der volksmuziek-propagandisten, veeleer de verenigingen gaan afschilderen als folkloregroepen, die thuishoren in boerenkluchten; wanneer pers, radio en T.V. hardnekkig blijven weigeren de volksopvoedende waarde van de muziekverenigingen te herkennen, dan blijft alle goed bedoelde streven veroordeeld tot een prediken in de woestijn. Een dagblad dat een artikelenreeks durft publiceren als dit geschreven door N.K., verdient meer dan in de bloemen gezet.

Spijtig genoeg zijn dit slechts uitzonderingen die ook hier de regel bevestigen. De zeldzame gevallen, — dat een harmonie, een fanfare of een koorzangvereniging genoemd wordt in een artikel, — zijn potsierlijk voorgesteld en gezien door een folkloristische bril. Nochtans is de periode waarin de harmonie slechts paste in een breugheliaans kader reeds lang verleden tijd. Onze muziekverenigingen hebben zich onbetwisbaar opgeworpen tot cultuurkernen. Dit bewijzen de uitstagen die de hedendaagse verenigingen op de provinciale tornooien, nationale en internationale concertwedstrijden bekalen. Hoelang moeten wij nog vaststellen dat in de pers, radio en T.V. de vele reporters het onderscheid niet kennen tussen een drumband, een fanfare en een harmonie. Beweren dat een artikel van 15 à 20 regels over een concertavond bewijst dat de pers toch interesse heeft voor de volksmuziek; verwijzen naar het kwartaal zendtijd voor een programma als «Gaston en zijn basson» of het halftuur harmoniemuziek op zondagvoormiddag (al is het ongetwijfeld op zichzelf onaanvechtbaar en een gelukkig initiatief) is een te simplistische voorstelling en een ontvluchten van verantwoordelijkheid. Als we het in de T.V. nog lang moeten stellen met enkele schimpscheuten in het programma Echo, is en blijft elke streven om de massa te bereiken als het vullen van het danaidenvat.

HUISHOUDARTIKELEN

TOMADO

WINKELINRICHTINGEN

Vraag gratis documentatie aan :

TOMADO BELGIE N.V.

Afdeling Publiciteit

Rijksweg 6

PUURS. Tel. 03/77.17.01 (10 l.)

Sluit Uw VERZEKERINGEN af bij

de Vlaamse verzekeringsmaatschappij

De Noordstar en Boerhaave

Groot-Brittanniëlaan 47 - GENT

Zin van de Volkse Muziekverenigingen

Dit gezegd zijnde over de mogelijkheid om door de diverse mid-delen de massa te beïnvloeden en aldus nieuwe leden te werven, kunnen we even de middelen zelf onder de loupe nemen. Het spreekt vanzelf dat men er moet naar streven efficiënte middelen aan te wenden. Middelen die niet alleen nieuwe leden aantrek-ken maar ze ook kunnen blijven boeien en zelfs stimuleren tot steeds betere prestaties. Men moet dus vooraf weten welke me-thodes kans op succes hebben en welke slechts een pleister zijn op een houten been. Om dit te kunnen vaststellen moet men uit-gaan van het doel, de rol die de muziekvereniging heeft in de moderne tijd. Aldus komt men automatisch tot de vraag : heeft een harmonie, een koorzangvereniging of een fanfare nog wel een rol te vervullen ? Het is immers zinloos te pogen een zinkend schip te redden als men weet dat zelfs als het gered wordt, het toch geen dienst meer zal kunnen doen en evenmin in aanmer-king kan komen als muzeumstuk.

Mijn inziens is het antwoord onomstootbaar ja. Ja, het volks-muziekleven heeft zin, ondanks uitzendingen van T.V., radio, on-danks grotere mogelijkheden tot vermaak, ondanks het bestaan van magnetofoon, pic-ups, ondanks concerten van symfonische orkesten, operaopvoeringen en orgelconcerten. Het heeft zin om-dat de harmonieën iets te bieden hebben wat niet kan geboden worden door de opgesomde media, omdat de harmonie haar eigen rol heeft naast de andere middelen tot vertolken van de composities. Niemand zal baweren dat de schilderkunst geen zin meer heeft nu de kleurfilm en de kleurfotografie een veel juister weergave geven van het opgenomen beeld. Inderdaad beseft iedereen dat film en fotografie geen concurrentie zijn voor de waarde van de schilderkunst, omdat de schilder uitdrukt wat voor een lens verborgen blijft. Zo ook heeft de harmonie, de fanfare, het zangkoor nog iets te bieden wat T.V., radio, pick-up enz. niet bezit. Dit eigene is onder meer :

1. een muzikale opleiding verschaffen
2. het vormen van en goede muzikale smaak bij de brede volksmassa
3. het indijken van de nadelige invloed die de op- en popart-stijl en de commerciële muziek uitoefenen.

MIJN BANK ?

DE KREDIETBANK

NATUURLIJK !!!

Onafhankelijke bank voor

Onafhankelijk cliënteel.

DENDERMONDSESTEENWEG 15

WILLEBROEK

Tel. 78.69.55

PLANAFDRUK — FOTOCOPY

STENCILDRUKWERK

FR. PERSOON

Bureel- Teken- Schoolgerief

A. Van Landeghemstraat, 85

WILLEBROEK - Tel. 03-78.63.84

---

4. door zelfactiviteit de mens een geestelijke verrijking meegeven.
5. een nuttige en toch aangename manier van vrijetijdsbesteding bieden

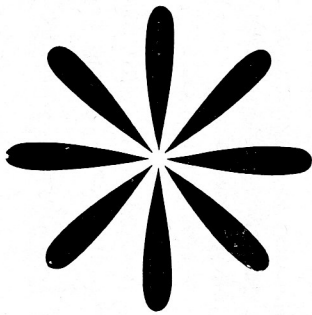
Laat ons dit alles even nader verklaren.

Waar Prof. Dr. G. DE BOCK in verband met de volksopvoeding wijst op «het gevaar van een slecht geleide zelfexpressie die kan leiden tot infantiliseren, tot een soort niet-verrechtvaardigde creatieve hoogmoed en tot onvoldoede eerbied voor het echte kunstwerk» (1) kan men zich afvragen wat dan te zeggen van de niet-geleide zelfexpressie. Het aantal zogenaamde kunstenaars die zonder enige opleiding of vorming en zonder begeleiding zich actief op een bepaald terrein van de kunst begeven is thans zo enorm toegenomen dat hun invloed op de opinie niet mag onderschat worden. Ja zelfs Radio en T.V. zijn niet buiten de invloedsfeer van deze groep kunnen blijven, zodanig zelfs dat juist door de zogenaamde creatieve hoogmoed van deze groep, de oningewijde leek veelal denkt dat deze mensen representatief zijn voor de hedendaagse kunststriching, met het gevolg van misleiding en misvorming van de smaak van de brede volksmassa, ook op het gebied van de muziek. Naargelang daarentegen iemand een goede opleiding of meer voorlichting heeft genomen inzake kunst, stijgt de achting voor het kunstwerk. Met het inzicht groeit het besef van eigen geringheid ten overstaan van het geniale oeuvre van de echte kunstenaar.

Dit alles geeft het bestaan van de harmonieën, fanfares en koorzangverenigingen meer zin. Uit wat voorafgaat kan gemakkelijk het belang van deze verenigingen voor de mens in de moderne tijd worden aangetoond. Immers, veelal zijn deze verenigingen het enige organisme in een gemeente dat een muzikale opleiding verschaft. En niet alleen verstreken zij een technische vorming, maar geven ook inzicht in een kunstwerk. Of kan men soms twijfelen aan de waarde van de composities als men weet dat Paul Gilson, Karel Torfs, Pieter Leemans, Marcel Poot, Jos Hanniken, Jos Moerenhout, Guy Duyck en zoveel andere internationaal erkende meesters, hun beste oeuvre voor deze verenigingen hebben geschreven. Welke professor in de kunstgeschiedenis kan het zich veroorloven vijftig lessen aan slechts drie of vier kunstwerken te wijden. Dit kan wel de dirigent van een muziekvereniging. Een bepaald werk blijft meestal een jaar op het programma en wordt veelal gedurende een 40 à 50 repetities bestudeerd en her-

---

GLOEDNIEUW!

FORD ESCORT

IN 5 VERSIES :

STANDARD 1100	Fr 59.900,—
DELUXE 1100	Fr 65.750,—
DELUXE 1300	Fr 68.750,—
SUPER 1300	Fr 74.900,—
SUPER GT	Fr 82.500,—

ALLE INLICHTINGEN BIJ :

Willebroek Motor p.u.b.a.

OFFICIEEL FORD AGENT

Steenweg op Dendermonde 115 - WILLEBROEK

Tel. 78.71.31 en 78.71.32

---

haald. Dat hierbij de muzikanten, een steeds betere kijk krijgen op de waarde van het stuk is evident. (Vandaar trouwens de reden waarom een compositie bij de muzikanten kan geliefd zijn terwijl het nochtans bij het publiek maar matig succes oogst).

In een goed geleide muziekmaatschappij worden aldus niet alleen technici gevormd die over een goede speeltechniek beschikken, maar tevens ontvangen er de liefhebbers-muzikanten een vorming waardoor ze critisch kunnen luisteren naar uitvoeringen van andere media. De invloed van de groep niet-gevormden kan aldus efficiënt ingedijkt worden door een grotere steun aan de volkse muziekverenigingen. Ze zijn zelfs niet allen een dam, maar beschikken ook over de mogelijkheid om het andere facet van de kunst in de volksopleiding te verwezenlijken, nl. het inwijden, het voorlichten van de bredere massa op het gebied van de echte kunstzinnige muziek. Of zoals Prof. Dr. G. DE BOCK het ziet voor de volksopvoeding in het algemeen : «Van belang blijft in ieder geval het leren waarden van kunst en kunstenaar.

Naast zelfactiviteit, die hiertoe kan bijdragen, dient de receptiviteit dus ook te worden verhoogd, men kan in zekere zin spreken van een actief ondergaan» (1). Dit betekent concreet voor de harmonies, fanfares en koorzangverenigingen dat ze tot taak hebben de receptiviteit van de bredere massa op muzikaal terrein te helpen verhogen. Hier kunnen ze zeker veel meer bereiken dan de bestaande symfonische, kamerorkesten en andere operagezelschappen, omdat zij in direct contact staan met die brede volksmassa. Ze zijn er immers uit samengesteld. Ze hebben dan ook recht op erkenning, waardering en steun als volksopvoedend fenomeen.

(1) zie verslag van de 5e Conferentie Volksopvoeding :

«De plaats van het kunstzinnige in de Volksopvoeding»
Bijlage bij Volksopvoeding, Nederlands-Belgisch Tijdschrift
voor sociaal-cultureel Groepswork
J.B. Wolters Groningen, p. 10

(1) Zie zelfde verwijzing als boven

Het na te streven doel : Kunst en Volksopvoeding

Hebben de volkse muziekverenigingen dus een reden van bestaan en een eigen opdracht in de huidige samenleving, dan hebben zij ook de plicht hun streven vooral in die zin te oriënteren. Deze

---

Bleu d'Outremer

N. V.

S T . - A M A N D S B E R G

(BIJ GENT)

AANGEPREZEN VOOR UW

kleurstoffen

---

opdracht houdt meteen het middel in om onze maatschappijen nieuw leven in te blazen. Immers niet alleen zullen de leden actiever meewerken omdat ze zullen aanvoelen iets te betekenen in de ganse gemeenschap, maar tevens zullen zij door het streven naar kunstvolle uitvoeringen de geestelijke voldoening leren smaken verbonden aan door eigen inspanning bereikte resultaten; een voldoening die steeds weer stimuleert tot beter.

De verenigingen die daarentegen door show, door een prachtig uniform, of door angstvallig hun muzikanten van elke inspanning te ontlasten, geloven zich te zullen handhaven in de toekomst, hebben het mijn inziens totaal verkeerd voor. Immers al dus blijft er slechts de ontspanning over die automatisch in concurrentie komt met de enorme gamma van ontspanningsmogelijkheden die op de meest verschillende gebieden de mens geboden wordt in een minder gebonden vorm dan in een vereniging.

Trouwens verschillende maatschappijen die eens schitterden met een nieuw uniform of met een show-groep, moeten thans reeds ondervinden (nu het nieuwe er af is) dat hierdoor slechts een tijdelijke opflakking werd bereikt, die echter voortdurend zwaar blijft drukken op de financiële toestand, door reparatiekosten, vervanging, vernieuwing, nieuwkuis en dgl. Daarentegen zijn het meestal de verenigingen die vooruitgang boeken in de Provinciale tornooien, en jaarlijks een belangrijke concertenreeks houden, die in deze crisisperiode met glans meer dan alleen het hoofd boven water houden.

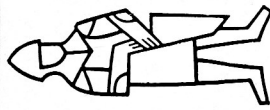
Men kan natuurlijk opwerpen dat een uniform en een showgroep kunnen samengaan met een hoge muzikale prestatie. Misschien, maar wordt ze er niet door verhinderd, dan toch wordt het streven naar op kunstgebied hoogstaande prestaties er zeker niet door bevorderd. De verklaring is tamelijk voor de hand liggend: het aantal personen aangetrokken door het uniform en de show is wel groot, maar hun muzikale interesse meestal zeer klein. Ze vinden het dan ook al meer dan voldoende als ze tamboer of klaroen zijn, of enkele schamele klanken kunnen broderen, al dus komt men vlug tot een verbreken van de noodzakelijke evenwichtige verhouding tussen muzikanten en kliek. Vooral daar het in een liefhebbersmaatschappij moeilijk is bepaalde kandidaat-leden te weren en andere te aanvaarden, gezien de noodzakelijkheid van een goede verstandhouding met de gemeenschap waaruit elke volkse muziekvereniging gegroeid is.

HET KENTEKEN VAN DE KWALITEIT

LEVIS

DE SPECIALIST VAN DE
VERFPRODUKTEN VOOR
HET GEBOUW.

sparen bij het

G E M E E N T E K R E D I E T

... zeker en vast.

KASBONS : op 1 - 2 - 3 - 4 - 5 en 10 jaar
vervangen bij diefstal, brand of verlies.

DEPOSITOBOEKJES : voor Uw liggend geld.

A. PEETERS

Nieuwstraat, 9

Willebroek - Tel. 78.62.36

Niet de fantasie, pracht of veel sensatie geeft een blijvende bindende kracht voor de muzikanten. Het zijn lapmiddelen die het misschien wel een korte periode doen, maar uiteindelijk naast de kwestie vallen; de grond is en blijft toch steeds de muziek, het genoeg in de muziek zelf. Een hond kan men doen blaffen voor een klontje suiker, en dit steeds maar herhalen zonder dat het dier het gaat vervelend vinden. Dit is echter niet mogelijk met de mens. Materieel kan niets blijven boeien, steeds weer doet de gewoonte de interesse voor deze zaken verdwijnen. Wanneer men echter aan een echt jarenlang trouw muzikant vraagt waarom om hij graag in de harmonie is, dan blijkt steeds de factor graag spelen, het muzikale aspect hoofdzak te zijn. Daarom is het zo nodig dat in alle muziekmaatschappijen men zich gaat realiseren wat muzikant zijn is, daarom kunnen alle muzikanten niet genoeg beseffen wat actief lid zijn is. Wanneer men als muzikant gevoelt op het moment van het samenspielen, dat het persoonlijk aandeel aan het geheel van het muziekstuk een kleur geeft, die het geheel verrijkt, dan is men werkelijk muzikant, dan bereikt men een geestelijk genoeg dat blijft en dat niet onder invloed van herhaling afgestompt maar integendeel aangroeit.

Door samenwerking en vriendschap komt men tot bloeiende verenigingen

Het is vanzelfsprekend dat de mate waarin men zijn instrument beheerst een grote invloed heeft op de graad van genoeg die men in het musiceren vindt. Aangezien men nu slechts door regelmatig repetities bij te wonen en door zelf te oefenen kan komen tot een voldoende beheersen van speeltechniek en partij, volgt hieruit de verklaring waarom precies degene die weinig repetities bijwonen ook zo weinig genoeg vinden in het lid zijn van de harmonie. Zo ziet men dat het om een kringloop gaat die misschien moeilijk toegankelijk schijnt. Het is hier dat de handen de hand van een vriend-muzikant moet beschikbaar zijn, om deze kring toegankelijk te maken voor de onregelmatigen en vooral voor de jonge muzikanten, die pas aan hun eerste stukken toe zijn, om hen te helpen bij de aanpassing. Terloops willen wij hier opmerken dat er geen gebrek aan interesse is bij de jeugd voor de volksmuziek zoals al te dikwijls wordt beweerd, maar veeleer een gebrek van interesse vanwege de harmonie, vanwege de oudere muzikanten, de leiding en het bestuur voor de verlangens van de jongeren. Een muziekvereniging die de atmosfeer schiept waarin de jongeren zich kunnen thuisvoelen, waarin

de oudere muzikanten de jongeren niet als concurrenten gaan beschouwen voor hun solopartij, maar ze integendeel aanmoedigen om juist de bekwaamheid tot deze partij te bereiken, dergelijke verenigingen hebben heelwat jongeren in hun rangen. Het is langs de weg van de kameradschap dat een zwak lid ertoe kan komen om regelmatig de repetities bij te wonen en aldus stilaan de aantrekkingskracht zal ervaren die besloten ligt in het goed spelen van zijn partij. Hier inderdaad staat elk ander persoon machteloos : geen voorzitter, geen dirigent kunnen hier bereiken wat een goede vriend vermag, of beter : een goed voorzitter, een goed dirigent, een goed bestuurslid is in de eerste plaats een goede vriend van de muzikanten.

Bedoelen wij dat de afwezigheid volledig kan opgelost worden op deze manier, dat er niets moet gedaan worden op materieel gebied ? Integendeel, er moet regelmatig iets op het programma staan, er moet steeds een streefdoel zijn. Immers nut en vermaak kunnen vruchtbaar samengaan, als het vermaak maar gekozen wordt om het nut te dienen. Het is logisch dat een vereniging niet enkel voor zichzelf moet werken. Ze moet naar buiten treden, uitdragen datgene wat men bezit, bewijzen wat de vereniging en meteen de volksmuziek waard is. Aldus zal trouwens leven in de brouwerij blijven, zullen er steeds nieuwe stimulans gevonden worden om de inspanningen voort te zetten. Het moeten echter initiatieven zijn die overeenstemmen met wat alle muzikanten kan interesseren. Daarom is een nauwe samenwerking, een uitsteken-de verstandhouding tussen muzikanten en bestuur een noodzaak.

Daarom moet de verhouding muzikanten-leken in het bestuur overhellen naar de muzikanten. Een initiatief dat niet de goedkeuring van de muzikanten wegdraagt is een maat voor niets. Vooral het in overeenstemming brengen van de verlangens van de oudere muzikanten met deze van de jongere generatie kan problemen scheppen en verdient daarom alle aandacht. Daarbij moet een al te onstuimige jeugd kunnen intomen en een te passieve bezadigde groep moet meer dynamisme aan de dag leggen.

Verantwoordelijkheidszin bij de leden

Rekening houden met de verlangens van de verschillende muzikanten, het in overeenstemming brengen van deze verlangens houdt in dat bij de muzikanten begrip moet bestaan voor de voorkeur van een ander en dat zij verantwoordelijkheidszin moeten kunnen opbrengen voor het vooropgestelde doel, dat misschien slechts voor 90 % overeenkomt met de eigen voorkeur.

Verantwoordelijkheidszin verlangen van de muzikanten houdt zeker niet het gevaar in, dat zij hierdoor zullen afgeschrikt worden, zoals wel eens wordt beweerd. Alleen moet het inzicht van de leden in de werking, het streven en de noden van de vereniging verruimd worden, opdat zij deze verantwoordelijkheidszin zouden aankweken. Laat ons dit even nader motiveren :

Verantwoordelijkheidszin is in de eerste plaats noodzakelijk omdat elke muzikant een onmisbare schakel is in een muziekvereniging en omdat men derhalve ook al eens moet willen meewerken als het eens minder prettig en er eens minder feestelijk aan toe gaat. Het bereiken van resultaten vraagt inspanning en voorbereiding.

Verantwoordelijkheidszin is eveneens noodzakelijk omdat in de moderne muziek elke afzonderlijke prestatie meer en meer aan belang wint. Elke ontbrekende partij (ook een 2e of 3e) is een opvallende leemte. Het is zeker verkeerd te denken dat een tweede partij minder belang heeft of minder nodig zou zijn dan de eerste. De naam eerste, tweede en derde partij is eigenlijk slecht gekozen en verwarrend. Een harmonie zonder tweede en derde partijen is als een voetbalploeg zonder backs en middenlijn. Zij zijn inderdaad de ruggesteun van de eerste partijen, zonder dewelke deze laatste veel van hun waarde verliezen.

Verantwoordelijkheidszin is noodzakelijk uit respect en eerbied voor de prestaties van andere muzikanten die zich inspannen, om de rol die zij vervullen in de harmonie, zo goed mogelijk te verwezenlijken. Zij moeten soms vaststellen dat hun prestaties niet tot hun recht kunnen komen door het ontbreken van de medewerking bij anderen. Men moet toch willen begrijpen, dat het voor de muzikanten die wel regelmatig de repetities bijwonen ontmoedigend is te zien dat het altijd dezelfde zijn die afwezig zijn en dan nog precies zij, die het meest een repetitie nodig hebben. Het is onlogisch er steeds maar weer op te rekenen dat de vriend aan de nevenstaande pupiter wel zijn plan zal trekken en te geloven, dat het zo erg niet is als men zelf zijn deel niet doet.

Verantwoordelijkheidszin is tenslotte noodzakelijk omdat de vereniging waarvan men deel uitmaakt, door haar werking en bereikte resultaten, door haar houding, haar gedrag en voorkomen, eerbied en bewondering zou kunnen afdwingen. Verenigingen die een naam hebben verworven, kennen geen tekort aan leden, kunnen het zich zelfs permitteren kieskeurig te zijn bij het openen van nieuwe leden ; zij worden gevraagd tot zelfs in het buitenland.

Vrouwen in de muziekverenigingen

Naar mijn mening: eindelijk! Veel te lang bleven de muziekverenigingen uitsluitend mannenverenigingen, op uitzondering van sommige koren uit vrouwenorganisaties, die de uitzondering op de regel vormen en deze zoals steeds slechts bevestigen. Nochtans moet hier direct bijgevoegd worden, dat de meisjes er niet uitsluitend en zelfs niet in de eerste plaats mogen bijlopen als marionetten, doch als volwaardige muzikanten. Waarom zouden vrouwen geen deel kunnen uitmaken van volkse muziekverenigingen als men ziet dat ze reeds zo lang musiceren in symfonies en kamerorkesten. Waarom zou een blaasinstrument minder geschikt zijn voor vrouwen? Ik ken vrouwen die bugel en bariton bespelen en er daarom niet minder vrouw om zijn. Zou een vrouw uit de aard van haar gemoed niet veel gevoeliger en dus met veel eigen voldoening een partij kunnen vertolken? Vele ouders stuurden reeds hun meisjes naar een muziekschool of muziekacademie. Waarom zouden ze hun dan geen blaasinstrument kunnen laten leren in plaats van piano of viool. Deze laatste instrumenten vragen immers meer dan een gewone inspanning om een behoorlijk peil te bereiken, terwijl er verschillende blaasinstrumenten zijn die uitstekend liggen voor meisjes. Ik denk bijvoorbeeld aan klarinet, piccolo, saxofoon enz. Met deze instrumenten bereikt men ook vlugger resultaten, en bestaat er meer mogelijkheid om nog iets anders dan enkel vingeroefeningen te spelen.

Waar het voor een doorsnee liefhebber-muzikant met piano of viool praktisch uitgesloten is in groepsverband te musiceren, bieden de harmonieën en fanfares aan de meisjes die een blaasinstrument bespelen kansen te over om zich muzikaal te uiten. Gelukkig is dit alles geen toekomstmuziek meer, maar realiteit gezien er in de verenigingen langzamerhand meer en meer vrouwelijke muzikanten worden opgenomen. Hopelijk zullen deze goede voorbeelden van enkele moedigen om tegen de traditie in te gaan de wijfelende anderen overtuigen.

Tot slot

Dit alles doet geen afbreuk aan de grote waarde van het artikel van N.K. Onze mening (die niet de pretentie heeft onfeilbaar te zijn) verschilt slechts van deze van N.K. wat betreft de manier waarop nieuwe leden tot de verenigingen kunnen aangetrokken worden, hoe de bestaande leden kunnen blijven geboeid worden en waar de opdracht van elke muziekvereniging in onze huidige tijd gelegen is. De overige en zeer belangrijke uitwijding van N.K. o.m. over de geldelijke toestanden, over de openbare be-

sturen, de rol van de school, kunnen we niet anders dan volledig onderschrijven en toejuichen. Alleen zou ik er nog willen een oproep aan toevoegen, een oproep om alle krachten te bundelen van allen die begaan zijn met het voortbestaan van de harmonieën, de fanfares en de koorzangverenigingen, om als één blok te ijveren voor de erkenning en de waardering van de muziekverenigingen als culturele en volksoepvoedende media. Het is thans de hoogste tijd om gezamenlijk en met kracht te ageren, wil men onze volksmuziek redden.

Mocht dit artikel de dialoog die N.K. zeker beoogde verder gaande houden om ten slotte te leiden tot een algemene bezinning, dan heeft het zijn doel bereikt.

ONGENA S.

Geraadpleegde artikels

BIEMEN A. VAN

Is muzikale vorming mogelijk
Volksoepvoeding 14 jg. p. 16-25

DE BOCK Prof. Dr. G., TEN HAVE Prof. Dr. T.T., e.a.

Opleiding voor het culturele werk
Antwerpen, S.M. Ontwikkeling, 1961

DE BOCK Prof. Dr. G.

De plaats van het kunstzinnige in de volksoepvoeding
Verslag van de 5e Conferentie Volksoepvoeding voor het
Nederlands taalgebied.

J.B. Wolters Groningen, 1963

DUMON Dr. W.

Sociaal-cultureel vormingswerk
Volksoepvoeding 15 (1966) nr. 1-2 p. 31-40

HAIER Drs. R.

Kernpunten voor de medeburgerlijke vorming in de welvaart-
staat

Volksoepvoeding 15 jg. (1966) nr. 1-2 p. 282-293

TEN HAVE Prof. Dr. T.T.

Wat bedoelen wij met vorming?

Volksoepvoeding 14 jg. (1965) nr. 3 en 4 p. 121-137

TEN HAVE Prof. Dr. T.T.

Besteding van de vrije tijd

Volksoepvoeding 15 jg. (1966) nr. 1-2 p. 1-12

VELLEKOOP G.

Zonder applaus

Volksoepvoeding 15 jg. (1966) nr. 3-4 p. 227-232

Wijlen August De Boeck

Korte Biografie

August De Boeck werd geboren te Merchtem op 9 mei 1865. Het geboortehuis, nabij de kerk, is reeds lang verdwenen. Vader De Boeck was in de parochiekerk organist en gaf aan zijn zoon de eerste muzieklessen. Weldra ontdekte men bij de jongen een bijzondere begaafdheid en vader De Boeck stuurde zijn zoon naar het Muziekconservatorium te Brussel. In die tijd bestond er tussen Merchtem en Brussel geen spoorverbinding zodat de knaap verschillende malen per week de 15 km lange weg te voet mocht lopen. Hij profiteerde zeer dikwijls van de marktkarreken van alle slag, welke de Brusselweg bereden. Er volgden vier jaren van ernstige studie bezegeld met schitterende eindexamens : eerste prijs van harmonie (1885), eerste prijs van contrapunt en fuga (1889) en het bijzonder diploma van virtuositeit op orgel (1891).

Na twee jaar de funktie van organist uitgeoefend te hebben aan de kerk van zijn geboortedorp, werd De Boeck benoemd tot organist aan de St Bonifatiuskerk te Brussel en in dezelfde hoedanigheid van 1900 tot 1921 bij de Karmelieten te Elsene. In 1909 volgde hij Paul Gilson op als leraar harmonie bij het Conservatorium te Antwerpen. Van 1921 tot 1930 was hij directeur bij het Conservatorium te Mechelen en leraar harmonie te Brussel.

De Boeck was lid van de Koninklijke Academie van België en Commandeur in de Leopoldsorde.

Sedert 1930 behoorde De Boeck, eervol ontslagen uit al zijn ambten, weer geheel aan Merchtem toe en betrok er zijn landelijke woning waarin hij op 9 oktober 1937 overleed. Het August De Boeckfonds zorgde er voor dat de Meester op het kerkhof te Merchtem een ereplaats kreeg en een mooi arduinen mausoleum aangebracht werd.

August De Boeck heeft zeer veel gecomponeerd en zijn oeuvre omvat ongeveer 350 werken waaronder tal van geestelijke composities, een vijftig stukken voor piano, 20 voor soloinstrumenten, 2 concerto's, 26 werken voor harmonie of fanfare, 8 orkestwerken, ongeveer 120 liederen, 16 koorwerken, 17 cantates, 3 balletten, 4 zangspelen, 2 operetten en 6 opera's.

Rijk was zijn leven, rijk is zijn werk, rijk was zijn karakter. Maar dit alles werd maar eerst in relief gebracht door de spreekwoordelijk geworden eenvoud van De Boeck die zelden over zijn werk sprak. De Boeck moest niet over zijn werk spreken, want zijn oeuvre spreekt tot ons : steeds klaar, vol kleur, diepgevoeld, vol humor, soms overweldigend en, zeggen dat wij met Toussaint Van Boelaere dat «De Meester in gans zijn werk, het lyrische zowel als het dramatische, heeft weten te verheffen tot een muzikale expressie waarin men zonder er naar te zoeken, het klare en sterke karakter van Brabant terug vindt. Wars van alles wat buiten de vrije natuur was, geeft hij inderdaad zonder omwegen uiting aan zijn diepere gevoelens. Hij stond veraf van de gemeedstoestanden die buiten de volkgeest zouden liggen, maar nam integendeel vrede met wat rondom hem bestond en reeds zo heerlijk was in zijn groei en bloei, of dat bestaande vreugde of smart verwekte.»

August De Boeck zal steeds als een zeldzame parel blijven schitteren aan de kroon van onze natie, want zijn oorspronkelijkheid en zijn kleuren waren onuitputtelijk. Het was immers James Ensor die van hem getuigde dat hij de «meester-schilder» van de Vlaamse toondichters is.

Wie August De Boeck, als nationaal kunstenaar, beter wil leren kennen schaffe zich 'de zeer goede brochure aan, geschreven door Frits Celis, 1ste dirigent van de Vlaamse Opera van Antwerpen, en uitgegeven door de Vlaamse Toeristenbond.

Wij gaan ons echter bepalen met een kijk te geven op **De Boeck's leven** als mens.

In 1938 ging er te Brussel een nationale hulde door en het was Herman Teirlinck die tijdens zijn spreekbeurt van toondichter De Boeck getuigde, dat deze «Ons Heer» had ontmoet waarmede de schrijver zeggen wilde dat de Meester, bij zijn geboorte, een diepvoelend en liefdevol hart had meegekregen. En die edele gaven waarmede hij zo rijk bedeeld werd, hebben wij steeds in hem bewonderd en zijn werk getuigt hoe hij deze ongeëvenaard heeft uitgedragen door zijn kunst. Zonder die rijke gaven had hij nooit in zijn oeuvre er de diepe uitstraling kunnen van geven. Denken wij even aan de aria uit zijn meesterlijke opera «Winter nachtsdroom» - «O, Zonnebloem», voorzeker het schoonste dat er ooit in ons land geschreven werd op lyrisch gebied.

En dat diepvoelend en liefdevol hart verzadigde zich ongemeen aan moeder natuur want hij was haar minnaar. Hij kon in de maand mei verrukt staan kijken naar die macht van weidebloemen midden in het hoge gras. In de maand juli ging hij graag tussen twee stukken graan, hief zijn stok omhoog en riep : «Wat een weelde». In zijn tuin genoot hij de ganse zomer van zijn rijke verzameling, rozen. De Meester heeft de bloemen schitterend bezongen ; noemen wij alleen maar de cantate «Gloria Flori».

Nevens zijn bloementuin bezat hij een grote verzameling planten omgeven door vreemdsoortige struiken en bomen. Vooraan in de hof stonden populieren. Toen men hem er opmerkzaam op maakte dat deze bomen aan zijn tuin veel kwaad deden wees hij af en zei : «Ja maar zij kunnen toch zo schoon zingen». Laten wij er bijvoegen dat de Meester een plantenkennner was bij uitstek en dat hij zowel de Latijnse als de Nederlandse namen wist te noemen.

August De Boeck is een van de weinige kunstenaars die verknocht gebleven zijn aan hun geboortestreek. Gans zijn leven heeft Merchtlem hem aangetrokken. Hij leefde tussen zijn volk en zijn aangenaam kameraadschap en zijn liefde tot zijn medeburgers werden door zijn dorpsgenoten zeer op prijs gesteld en beantwoord. Wij hebben hem gekend als medewerker aan tentoonstellingen van veredeld fruit, waar hij zelf eerste prijzen wegkaapte.

's Zaterdag kon men zijn rijzige figuur naar 't duivenlokaal zien stappen voor inschrijving prijskamp. Op een zondagmorgen kwam er een kunstenaar, met grote zwarte hoed, aan zijn woning bellen. De Boeck opende het hofpoortje en riep de verbaasde gast toe : «Hoed af, mijn duiven gaan vallen !»

Het was voor de Meester een ontspanning als hij in een van de herbergen van 't dorp, samen met enkele vrienden, een avond kon doorbrengen en hij genoot dan danig van de manier waarop speciale typen hun anecdoten en belevenissen vertelden. In de late herfst kon hij, in zijn buurt in de schuur zitten luisteren naar wanmolen, dorsers en de historiekens die de boeren vertelden.

Vandaar dan zijn laatste orkestraal werk : «In de schuur» met bijtitel «Peerken vertelt een historiekens».

De Boeck was een geestig humorist en de anecdoten welke rond zijn persoon bestaan, zouden vele bladzijden beslaan... Ook had hij iets van de Uijlenspiegel en citeren wij maar een van zijn streken. Op het Ceciliafeest der kerkzangers te Merchtem was het toen de gewoonte dat men, nadat magen flink verzadigd waren met bouillie en roastbief en, voor het opdienen van de kiekens, naar de kerk ging om er het lof te zingen. Men eindigde gewoonlijk met het Tantum Ergo van Peter Benoit wat bijwijlen de hoge sol vroeg. De Boeck die de zangers begeleidde speelde een toon hoger. Na afloop verklaarden de zangers dat het moeilijk zingen is als men vooraf goed gegeten heeft. Dit verklaart heel duidelijk het soms humoristische in het werk van de toondichter.

Op cultureel gebied heeft de Meester in zijn geboortedorp heel wat gepresteerd. Hij begon met de stichting van de Zangvereniging: «de Melomanen» waarvoor hij eettelijke melodieën schreef. Voor 1914 was hij voorzitter van de Vlaamse Kring, een bloeiende cultuurvereniging in de gemeente. In de schoot ervan heeft hij talrijke concerten en zangavonden ingericht en trad hij gewoonlijk zelf op als uitvoerder.

In samenwerking met andere artiesten gaf hij in de kerk gedurende de oorlog 1914-18, prachtige liefdadigheidsconcerten. De Boeck was bestuurslid van de gekende Folklorekring en Voorzitter van de toneelgroep «Onder Ons». Hij componeerde en dirigeerde zelf de gelegenheidsantaten welke massa's volk naar Merchtem lokten.

Door zijn toedoen kon men genieten van uitvoeringen door bekende zangers en zangeressen, van het optreden van viool- en pianovirtuozen welke te Merchtem onbaatzuchtig hun medewerking verleenden uit loutere genegenheid voor de meester.

De Boeck was ere-voorzitter van de Kon. Harmonie Ste Cecilia van Merchtem en schreef voor zijn maatschappij tal van werken die absoluut geen sleet maken en enkele ervan nog altijd als plichtstukken fungeren op tornooien. Vanaf zijn oppensioenstelling woonde hij wekelijks de herhalingen bij.

Met menig gelegenheidswerk heeft hij velen gelukkig gemaakt. Hij kon moeilijk iets weigeren en had er genoeg in anderen «plezier te doen». 't Was begin oktober 1937 dat de proost van de Kajotters der parochie, ter gelegenheid van een feestavond, de meester vroeg een werkje voor viool, een gebed, te schrijven. Op 9 oktober stierf de toondichter maar «Gebed» werd kant en klaar gevonden op zijn klavier. Hiermede sloot hij zijn leven af.

August De Boeck was een veelzijdig ontwikkeld mens. Zijn rijke bibliotheek en zijn grote belesenheid verklaren waarom hij zo gemakkelijk omsprong met het verklanken van teksten. Schilderkunst, beeldhouwwerk en letterkunde lagen hem aan het hart en hij was een trouwe bezoeker van de tentoonstellingen.

De nederigheid was een van De Boeck's schoonste hoedanigheden en deze deugd werd hem niet alleen toegeschreven door zijn dorpsgenoten maar door allen die hem gekend hebben.

Nooit heeft hij getracht zich aan te stellen, was niet afgunstig op andere kunstenaars maar had volle waardering voor het degelijk werk van anderen. Hij vermeed zoveel hij kon lofbetuigingen en zou liever zich verborgen hebben dan in het aanschijn te staan. Te Halle voerde men zijn cantate «Conscience Herdacht» uit. Met een vriend stond hij tussen het volk en zegde: Hier staan wij goed want als ze mij zien «duwen» ze mij op de eerste rij. Toen de dirigent aanstalten maakte om te beginnen ontwaarde hij de Meester. «Kerdieën, ze hebben mij liggen,» riep hij uit.

Op de Conservatoriumconcerten te Brussel voerde men zijn orkestraal meesterwerk «Fantasia op twee Vlaamse Volksliederen» uit. Het werk stond geprogrammeerd tussen «Don Quichotte» van Richard Strauss en «La Valse» van Ravel. Na de vertolking van zijn werk was er een daverend applaus. Toen men hem geluk wenste antwoordde hij: «Bah, ik ben van tussen die twee kleppers nog proper van tussen gekomen.» Dit zijn maar een paar voorbeelden van nederigheid uit menigvuldige andere.

Hiermede hebben wij gepoogd, in grote trekken, een beeld op te hangen van De Boeck als mens. Moesten wij dit onderwerp uitdiepen dan zou dit ons leiden tot een lijvig boekdeel.

Dertig jaar na het overlijden van de Meester werd de gemeente Merchtem eindelijk ervan bewust dat haar grote zoon een aan denken verdiende.

Het August De Boeckfonds, dat menigmaal had aangedrongen op het oprichten van een borstbeeld, faalde steeds in zijn poging.

Door de impuls van een gemeenteraadslid der minderheid, werd eindelijk de langverwachte beslissing getroffen en op zondag 17 september 1967 had de onthulling plaats.

Die dag had Merchtem waarlijk een feestelijk aanblik. Niemand vermoedde dat de bevolking zo spontaan zou medeleven met deze hulde en dit na 30 jaar afsterven van de toondichter. De inwoners zijn er van bewust dat deze grote kunstenaar een zoon is uit hun gemeente. Daarom bevestigden zij de geveld feestelijk met nationale driekleur en leeuwenvlaggen en versierden vensiers met souvenirs en foto's. De stemming was er en te 10.30 u. was de dorpskerk volgelopen met een aandachtig publiek om te luisteren naar de uitvoering van de driestemmige mis, uitgevoerd door het parochiaal zangkoor en versterkt door het lokaal vrouwenkoor.

Te 3 uur in de namiddag kwamen de genodigden samen aan het Gemeentehuis en de groep, waaronder de burgemeester en de gemeenteraadsliden, het De Boeckcomité, de afgevaardigde van het Ministerie van Cultuur, de kerkelijke overheid, personen uit de muziekwereld en de Beeldhouwer J. De Decker uit Dendermonde, begaf zich naar de plaats waar eens het woonhuis van de Meester had gestaan. Een grote menigte was er reeds verzameld. Burgemeester Van Den Houde onthulde het prachtig geslaagde borstbeeld en Dr M. Grijpdonck, inspecteur-generaal voor culturele zaken der provincie Oost-Vlaanderen schetste het leven van de toondichter en de betekenis van zijn kunst. Onmiddellijk na de onthulling ging op de Markt, waar intussen een grote massa volk was samengekomen, het tweede deel der viering door. Door de Muziekkapel der Gidsen, onder leiding van kapelmeester kapitein Ducene, werden enkele werken van August De Boeck uitgevoerd waarbij : fanfare, Jubelmars, impromptu voor klarinetten, het ballet De Nachtlinder, de Danomeyse Rapsodie, het Vaderlands Lied en tot slot de cantate Gloria Flori voor kinder- en vrouwenstemmen. Er volgde nog een receptie waarop nog steeds De Boeck het voornaamste onderwerp was.

Albert De Koninck.

3 miljard jaar evolutie der levende wezens tot de menswording

16° etappe (2° vervolg)

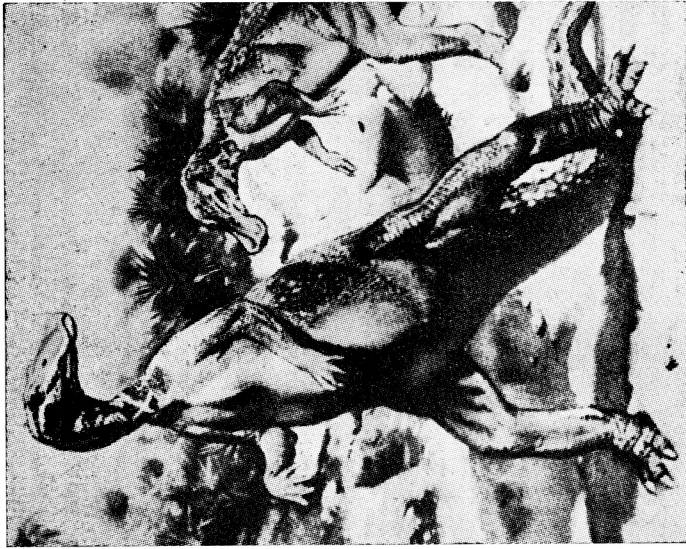
HET EI, GELEGD BUITEN HET WATER MAAKTE DE VEROVERING VAN HET VASTELAND MOGELIJK

Toen de Amphibiëën die zich in Reptielen veranderden en naar het binnenland trokken, waren de continenten dun bevolkt met wat wormen, slakken, schorpioenen, duizendpoten, spinnen en ten slotte de eerste aan het luchtleven aangepaste wezens, de insecten. Daar dit kleine wereldje geen mededinging te duchten had op het verlaten vasteland kende het een grote voorspoed en sommige insecten hadden zelfs — tenminste voor hun soort — reusachtige afmetingen aangenomen... b.v. Er bestonden toen waterjuffers zo groot als walken.

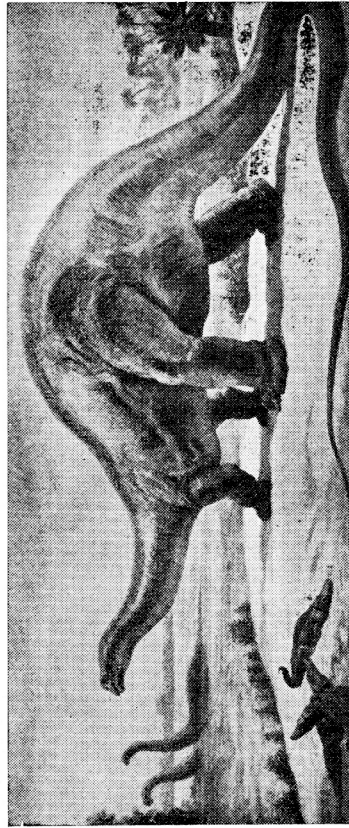
Vast en zeker zag men op de vaste grond van tijd tot tijd reeds Amphibiëën. Maar wegens het leven in water, waartoe zij zich door hun aard, in de loop van hun jonge leeftijd verplicht zagen, konden zij zich nauwelijks van de rivieren, moerassen en meren verwijderen. Doch voor de Werveldieren bleef het essentiële van de continenten nog te veroveren.

Dit deden de Reptielen met een brio die men kent. Dit alles omdat zij hun eieren konden wegstoppen in het binnenland waar zij door de vissen niet konden opgeslokt worden en omdat hun kleintjes daar gerust konden grootworden. Doch om zich te kunnen ontwikkelen hadden de «dikkopjes» (zoals bij de kikvorsen) een poel nodig. De eieren van de Reptielen bevatten zoals heden daags zelf een **kleine draagbare poel**, een zogezegd aquarium met een vlies. Daarenboven zijn zij voorzien van een voorraad voedsel en een blaas welke diende om de uitscheidingsafval op te vangen.

Daardoor hadden de jongen — als men het zo mag uitdrukken — «alle konfort aan huis» tot op het ogenblik dat zij bekwaam waren om hun leven te leven, volledig geëmaniceerd van het ei. De Reptielen uiteraard moesten niet alleen **niet** in het water geboren worden doch ze moesten er **niet** meer weerkeren om eieren te leggen : het uitgestrekte vasteland stond dus open voor hen. Zij gingen er zich verspreiden tot in de kleinste hoekjes.

Zeer verwant aan de Iguanodon is deze Trachodon, met vogelbek. Zijn zware staart gebruikte hij als steun. Leefde ca. 100 miljoen jaar geleden.

Diplodocus waarvan het klein hoofd hem verplicht zonder ophouden te eten om niet te verhongeren. Weegt 30.000 kg. en is 30 meter lang.

Wegens hun ademhaling door middel van een luchtpijpensysteem, welke slechts mogelijk is in buizen van minimum diameter, was het mechanisch voor de Insecten en de ongewervelden onmogelijk groter te worden dan de waterjuffers met het gestalte van een valk. De Werveldieren die longen hadden, waren niet veroordeeld met zulk een begrensde grootte rekening te houden.

De reptielen (de werveldieren) konden het zich dus veroorloven groter te worden en onder hen zouden bijvoorbeeld de **Dinosaurussen** zich niet laten pramen. Dat moest per slot van rekening de massale **Diplodocus** geven, die van de snuit tot aan het staart-einde 27 meter lang kon zijn met een gewicht van 25.000 kg, en de **Brachiosaurus**, minder lang doch kolossaler, die minstens 50.000 kg woog. Maar dat men zich niet gaat inbeelden, zoals de meeste mensen dit doen, dat het Reptielenrijk van het sekundair tijdperk enkel uit zulke reuzen was samengesteld.

Dit is hetzelfde als men zou beweren dat de huidige wereld zou bestaan uit grote gehoefde dieren zoals de Olifant, de Neushoorn en de Giraf. De Dinosaurus-achtigen vormden slechts twee van de zestiental reptielenorden uit het Sekundair en er waren er van **alle grootten**. Wij zouden er sommigen **zelfs op zak kunnen steken hebben!**

17° etappe

... EN DE WERELD WERD ONBARMHARTIG...

Alles is niet gezegd wanneer men zich op het vasteland installeert, men moet er ook kunnen leven: dat wil zeggen eten vinden en zeker niet opgegeten worden.

Dat probleem zal niet eenvoudig om op te lossen geweest zijn want tussen de geslachten, die op de stamboom van de vaderlijke Reptielen — de Cotylosauriërs — groeiden, telt men weldra «afvalligen». Als verschrikt door het vooruitzicht van de verovering van het vasteland keerden sommigen terug naar het water, niet meer naar het zoet water waar zij vandaan kwamen, doch naar de zee, waar het voedsel overvloedig en meer afgewisseld was dan op de grond. **De enen verwierven terug** de door hun voorouders **verloren vorm van vis**. Het waren eigenaardige vissen, die naar de oppervlakte kwamen om te ademen. Men heeft ze **ICHTYOSAURIERS** (Hagedisachtige Vissen) genoemd.

De anderen waarvan het lijf reeds een strakke en afgeplatte rug en buik vertoonden ten gevolge van hun verblijf op de grond ontwikkelden daarentegen een lange beweegbare hals : dat zijn de PLESIOSAURIERS.

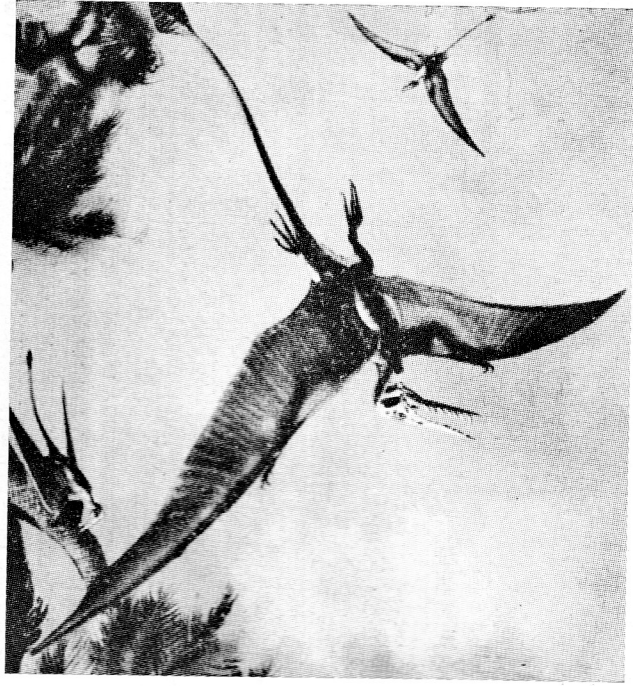
Nog anderen hadden nochtans op de grond zelf een oplossing van passief-zijn gekozen. In plaats van de wereld te veroveren, verstopten zij zich. Zij stelden zich met alle soort eten tevreden, zowel met planten als met kleine ongewervelden en om zich tegen hun vijanden te verdedigen pantserden zij zich meer en meer : dat waren Schildpadden, enz...

Sommigen onder hen kozen uiteindelijk toch de zee. Verschenen met de eerste Reptielen zullen zij ongetwijfeld tussen de laatsten zijn. Zo pasten zij zich aan volgens de mogelijkheden : zo vluchtte de ene voor de andere.

De werkelijke verovering van het vasteland werd uitgevoerd door een belangrijke groep, die zich vlug in drie orden splitste. **Voor-**eerst had men de RHYNCHOCEFALIERS, die gedurende bijna 200 miljoen jaar zulk teruggetrokken leven leidden, dat zij tot op onze dagen nog bestaan. Zij hebben ons de Tuatara achtergelaten, een kleine hagedis in Nieuw-Zeeland met drie aan mekaar grenzende ogen. **Vervolgens** kwamen er andere wezens : de Squamaten, die het eveneens aan de bescheidenheid van hun gestalte te danken hebben dat zij nog bestaan : dat zijn de Hagedissen, waaruit vervolgens de Slangen zouden voortkomen.

Tenslotte kwamen nog de ARCHOSAURIERS, de Hoofd-Hagedis-achtigen, die de wereld op hun beurt zouden gaan bedwingen. Om zich te doen eerbiedigen was het onontbeerlijk groter te worden. Maar men weet dat men, om groter te worden voor alles goed moet eten.

Maar dat was het grote probleem voor de jeugdige veroveraars : wat te eten ? De wormen verborgen zich onder de grond, de slakken in hun huisje, de duizendpoten, de schorpioenen en spinnen onder de stenen en in hun holen. Enkel de insecten schenen toegankelijk doch die waren verduiveld vlug. Om ze te verschalken moest men zeer snel kunnen lopen en om er vlugger bij te geraken was het beter dat men tweepotig was. Het was dit initiaal, twee-potig te zijn dat de macht van de Archosauriers uitmaakte.

De primitiefste vogel met getande bek de Archeopteryx, toen hij nog geen pluimen had, in de aard der vledermuizen. Leefde ca. 220 miljoen jaar geleden.

De archeopteryx in volle bloei periode. Was een der eerste soort vogels. Ca. 200 miljoen jaar geleden.

Er waren nochtans dadelijk twee afvalligen bij hen : de **PHYTO-SAURIERS** en de **KROKODILACHTIGEN**, die achtereenvolgens terug met hun buik op de grond vielen en het water kozen, in onderhavig geval het zoet water. De eersten verdwenen vlug ; maar de **tweeden** vindt men **nog steeds onder ons**, hetgeen bewijst dat zij er goed aan gedaan hebben het vasteland te verlaten. Sommige Archosauriërs van kleine grootte waren zo ijverig dat zij dadelijk aanstalten maakten om de lucht te veroveren. Bij deze **PTEROSAURIERS** verbond een vlies het lichaam met één van hun buitenmate verlengde vingers.

Hier is het ook een latere groep, de **PSEUDOCHIERS**, welke deze evolutie moest vervolmaken, **waardoor de Vogels** (zie cliché hier-naast)) **ontstonden**.

Alleen de dinosaurische Conquistadors bleven in de strijd om de waarlijk vaste gronden te veroveren.

De eerste invasiegolf die zij verwekten was deze van de Dinosaurussen met hagedisachtig achterlijf. Als tweepotigen slaagden zij er in hun hegemonie te verzekeren. Steeds groeiend gingen zij vlug van de gestalte van het kuikenje naar deze van de kalcoen over. Het betekende dat de grootste insecten voor hen slechts een mondvul voedsel was.

Toen deze laatsten te klein waren om de honger van deze eeroverende reptielen te stillen, bleven er voor de uitgehongerden twee oplossingen over.

De **enen**, de **SAUROPODEN**, kozen het vegetarisch regime ; het liet hen toe zich zonder moeite te voeden op voorwaarde dat men bijna zonder ophouden dit arme voedsel nam. Zulke gebruiken brengen vadsigheid en zwaarlijvigheid mede, welke er de losprijs van zijn. Deze Reptielen waren in elk geval geweldig groot — de «meest-buiten-maat» dieren die ooit op het vasteland hebben rondgelopen. Zij kwamen noodgedwongen op vier poten te staan en zagen zich verplicht zolang het licht was zich in het water van de moerassen terug te trekken om er veiligheid en tegelijkertijd een gevoel van lichtheid te vinden ! De anderen de **THEROPODEN**, werden wrede kanibalen : het toeval van de jacht leverde hen de eigenaardigste maaltijden op, doch het voedsel is zoveel rijker dat het hen voor langere tijd verzadigde. De lichtsten, die gelijken op gepluimde struisvogels, waren be-roofd van tanden : men veronderstelt dat zij vooral onverwachts eieren uitzogen.

Doch de sterksten, zoals de **TYRANNOSAURUS** (6 m hoog) hadden kaken met tanden als zwaarden en konden de reusachtigste exemplaren van hun plantenetende neven vermorzelen.

Zo was de toestand toen de **tweede invasiegolf** losbrak, deze van de **Dinosaurussen met vogelachtig achterlijf**.

Om aan de bloeddoorstige **Theropoden** te ontkomen, verbeterden zij verschillende technieken, die de orden welke zij vormden kenmerkten. De **STEGOSAURIERS** bootsen de lymfe-achtige **SAUROPODEN** na, door hun gestalte te doen toenemen en terug viervoetig te worden.

Al de verbeteringen werden zoals in al de andere gevallen door mutaties veroorzaakt. Zoals met alle dieren verdwenen spoedig degenen die verkeerd evolueerden en aldus geen verdediging bezaten tegenover de andere bestaande wezens.

Maar zij werden niet zo geweldig door het water aangetrokken : zij stelden zich tevreden met in moerassige of slijkige plaatsen te leven waar de wrede voorgangers gehandikapt waren.

Zij hadden trouwens een dubbele kam van geweldige driehoekige beenderen langsheen de ruggegraat en scherpe punten op de staart, waardoor zij hun zwakste plekken konden beschermen.

De **ANKYLOSAURIERS** gingen verder in dezelfde richting : zij bleven volledig aan de grond gebonden doch ontwikkelden een doorlopend harnas van schilden en stekels. Hierdoor waren deze lage dieren op poten onkwetsbaar.

Wat de **CREATOPIERS** betreft, deze stelden zich niet tevreden met een passieve verdediging. Eveneens aards en viervoetig, bezaten zij niet alleen een stevige beenderige kraag om hun nek te beschermen, doch ook hoorns waardoor zij konden aanvallen. Dat waren de neushoorns van het Reptielenrijk.

Alleen de **ORNITHOPODEN** bleven tweervoetig en konden hierdoor hun heil in de vlucht zoeken. De fameuze **Iguanodons**, waarvan de slanke silhouet aan die van de kangoeroe herinnert, waren ongetwijfeld de kampioenen in het snellen. Daarenboven konden zij plotse aanvallen afweren dank zij hun scherpe omgevormde duimen.

Het museum van Natuurkunde te Brussel, bevat verschillende geramten van deze Iguanodons gevonden in België te Bernissart. Maar tussen deze **Ornithopoden** zelf was er een terugkeer waar te nemen naar de steeds vol verleidelijkheid zijnde woonplaats aan de waterkant. De tweevoeters zoals de **Trachodons** met hun handvormige poten en eendenbek leefden vooral in het water.

Sommigen hadden zelfs bovenop hun kop het een of ander model van «schnorkel» net als de onderzeeërs, waardoor zij onder water konden ademhalen.

Tegenover de aldus opgerichte stamboom zal men begrepen hebben hoe gek het is te beweren, zoals men maar al te vaak hoort, dat de **Dinosauriërs** of andere reuzen van het sekondair, de voorouders zijn van de huidige kleine Reptielen.

De buitengewone verscheidenheid van de Reptielenwereld van het Sekondair roept andere overwegingen op.

De Reptielen zijn in principe schubdieren.

Welnu de studie van de fossielindrukken op sommige huiden laat toe te bevestigen dat velen onder hen helemaal niet met schubben bedekt waren. De Zeehagedisachtigen, zoals de **Ichtyosauren** en de **Plesiosauren**, moeten een huid gehad hebben die zo zacht was als die van onze **Walvisachtigen**.

Men weet dat sommige **Trachodonten** een huid hadden gegaufreerd zoals een golfbal, maar dan van schubben ontdaan. Wat de **vliegende Reptielen betreft**, bij hen heeft men sporen van haren gevonden!

De 18^e etappe

Wat is het inderdaad dat een kruipdier tot zoogdier maakte?

Het zijn veranderingen in de structuur van de huid, van de hersenen, van de schedel en de wijze van voortbrenging.

Wat de huid betreft: **bij de kruipdieren** vormt die een schubbenkleed: bij sommigen stoten die schubben tegen elkander aan: dan noemt men ze schilden, en dan omsluiten ze het dier in een stevig, weinig beweeglijk harnas.

Bij anderen bedekken die schubben elkaar dakpansgewijs, schuin ingeplant in een nogal buigzame huid, en hinderen zij weinig de beweeglijkheid van het dier.

Bij de zoogdieren is dat schubbenkleed vervangen door haren. Er zijn zoogdieren die de twee bezitten, zowel schubben als haren, en dan ziet men achter elke schub staan: één of drie haren of iets meer. Bij de meeste zoogdieren zijn de schubben verdwenen; maar heel dikwijls staan die haren nog precies zo ingeplant als waren de schubben daar nog, meestal één groot haar met daarnaast twee of meer kleinere bijharen.

Maar daarbij komt dat de zoogdierhuid rijk is aan klieren: eilandjes van cellen, die rijkelijk omsponnen zijn door bloedvaten en die stoffen uitscheiden: meestal vette stoffen, met veel afbraakprodukten van de stofwisseling (dat zijn de zweetklieren).

Maar soms wordt het uitscheidingsproces onder de een of andere invloed geaktiveerd. Dan is het een sterk waterig vocht dat wordt afgescheiden: zoals gebeurt als we 't nogal warm krijgen... of erg benauwd.

Sommige van die klieren gaan echter soms zo vlug aan het werk, dat de cellen inplaats van zich te vergenoeien het water en de produktie die ze uit het bloed hebben gehaald, uit te scheiden, daarbij nog hele stukken van hun eigen lichaam mee afstoten.

Het waterige produkt van die klieren wordt daardoor zeer rijk aan eiwitten en aan vet: men noemt het dan **melk**. De **zoogdieren** gebruiken die melk om er hun jongen mede **te voeden, te zogen** (anders gezegd) zij hebben daar trouwens hun naam aan te danken. De hersenen van de zoogdieren zijn, bij gelijke lichaamsgrootte, veel groter dan die van de kruipdieren. Eigenlijk zijn het **alleen** de voorhersen, de voorste van de vijf achter elkaar liggende afdelingen der hersenen, die vergroten.

Wij krijgen later nog wel de gelegenheid daarop terug te komen, nu moge het volstaan met toevoeging van het feit dat in de schedel van een reptiel de hersenholte zeer klein is, en bijgevolg zeer sterk de structuur van die schedel zal beïnvloeden.

Om de structuur van die schedel te begrijpen moeten we even terugkeren op onze stappen, tot daar waar de eerste gewervelde dieren ontstonden: zij hadden een sterk gepantserde huid, en een centraal zenuwstelsel waarvan het voorste deel tot hersenen was uitgegroeid en een kieuwdarm, ingericht voor pompbewegingen.

Dat gaf de drie verschillende elementen waaruit het kop-schedelcomplex zou worden opgebouwd: het huidpantser, de hersendoos en de kieuwkorf.

Tussen de drie onafhankelijk van elkaar ontstane schedeldelen ontstaan natuurlijk betrekkingen, omdat ze zo dicht bij elkander gelegen zijn aan het voorreinde van het dier. Spieren lopen van het ene naar het andere deel. Bindweefsel verbindt ze met elkaar.

Twee van de kieuwbogen hebben zich al heel vroeg in dienst gesteld van de voedselopname: eerst ene, de kaakboog, later nog een tweede daarbij, de tongbeenboog, de andere bleven uitsluitend in dienst van de ademhaling: zo droegen de kieuwen sterk vertakte uitstulpingen van de huid voorzien van zeer veel kleine bloedvaatjes en spieren, die de kieuwkorf moesten verruimen en opnieuw nauwer maken.

Maar de spieren van de twee eerste bogen, vooral van de eerste, werden veel sterker; de bogen zelf werden zwaarder, moesten vluigere en grotere bewegingen uitvoeren en tevens stevig vastgeankerd blijven aan andere, onbeweeglijke structuren.

Dat gebeurde door middel van ligamenten, en wel zo dat het dorsale deel van de kaakboog in een beweeglijk, maar stevig verband werd gebracht met het andere, daarbij geholpen door het dorsale deel van de tongbeenboog, terwijl het ventrale deel van de kaakboog, de onderkaak, door middel van een gewricht strek op- en neerwaartse bewegingen kon maken ten opzichte van de dorsale bovenkaak. **Zo was het reeds bij de vissen, waaruit zich de andere dieren ontwikkelden.**

Daar waar een pantser van huidplaten voorhanden was, lag dat als een beschermd dak over de rest van de schedel.

Reeds bij de **Theriodonte-reptielen** waren er snijtanden, hoektanden en maaltanden. Als een reptiel **een tand verliest**, dan **groeit er een nieuwe** in de plaats; zo'n tand kan vele malen opnieuw vervangen worden!

Bij de zoogdieren wordt de Natuur, helaas, **wat spaarzamer**. De snijtanden, de hoektanden en een deel van de maaltanden, die voorkiezen, kunnen slechts één keer vervangen worden: dat is bij de overgang van het **melkgebit naar het blijvend gebit**.

Er zijn heel wat zoogdieren waar de tanden niet meer kunnen vervangen worden; er zijn er zelfs die tanden hebben als embryo, en die ze reeds verliezen vóór hun geboorte, zo bv. **het vogelbekdier**, dat zijn tanden vervangt door een soort eendensnavel en de **walvissen**, waar de tanden vervangen worden door sterk verhoornde plooiën van de huid van het gehemelte: de baleinen.

En ook wat het aantal betreft, de zoogdieren worden spaarzaam bedeeeld met de tanden, als men ze met de kruipdieren vergeleukt, al hadden de eerste zoogdieren betrekkelijk veel tanden: tot 64 in totaal; 4 snijtanden, 1 hoektand en 11 maaltanden links en rechts in de boven- en in de onderkaak.

Dat was maar voor zeer kleine diertjes, niet groter dan een muis of een rat. Zij leefden, 100 tot 150 miljoen jaar geleden, als tijdgenoten van de zeer talrijke kleinere en grotere kruipdieren die dan de wereld overheersten; zoals wij tevoren zegden, waren velen van deze laatsten vreedzame plantenetters, terwijl vele andere vlugge en gevaarlijke rovers waren. Daartegen waren de

ze konden alleen in leven blijven door zich schuil te houden in kleine nakomelingen van de **Theriodontia** niet opgewassen, en de dichte wouden, door zoveel mogelijk buiten het daglicht te blijven, door vlug te reageren, zowel bij de vlucht voor de sterkere vijanden als in de aanval door het bemachtigen van de kleinere prooien: insecten, eieren en misschien af en toe een worm of een slak.

Waarschijnlijk leefden in deze tijd ook al andere zoogdieren, die nog eieren legden, zoals de kruipdieren, maar hun schubbenhuikleed hadden vervangen door haar en de jongen zoogden als ze uit het ei ontkomen waren. **Nu nog leven** daarvan enkele vertegenwoordigers in Australië en op een paar eilanden uit de buurt: Tasmanië en Nieuw-Guinea. Het zijn: het vogelbekdier en een paar soorten van mierenegeels.

Dat vogelbekdier kennen wij bijna allemaal, uit onze schooltijd: het eierlegend zoogdier met een bek, het eerste dat we leren kennen na de vogels; al heeft het met die vogels niets anders gemeens dan gemeenschappelijke voorouders: de oorspronkelijke reptielen en een hoornsnavel in plaats van tanden. Maar wij doen goed daarbij te denken dat de vogels, die leefden 100 tot 150 miljoen jaar geleden ook nog tanden hadden, reptieltanden; zij hebben die verloren en vervangen door hun bek, veel vroeger waarschijnlijk dan het vogelbekdier en de mierenegeel, **want nu nog** krijgen deze tanden terwijl ze groeien binnen in de eierschaal: maar ze verdwijnen bijna even spoedig als ze ontstaan. Vogeljongen krijgen nu geen tanden meer.

Het vogelbekdier en zijn verwanten hebben nog andere reptielkenmerken overgehouden, buiten het feit dat ze eieren leggen; de schoudergordel bvb. is een combinatie van kruipdier- en zoogdierschoudergordel.

Het waren echter ongetwijfeld reeds: zoogdieren, want zij hadden haar en melklieren, waarmee zij hun jongen voedden, en drie gehoorbeentjes: hamer, aambeeld en stijgbeugel; de onderkaak bestond uit één enkel been: het dentale. Ze waren warmbloedig, maar nog onvolkomen terwijl de kruipdieren koudbloedige dieren waren.

Ontegenzeggelijk heeft de werkelijke zoogdiergroep meer succes gehad. In die groep was een verschijnsel tot uiting gekomen, dat in de dierlijke wereld niet zeldzaam is: de **viviparie**, het ter wereld brengen van levende jongen in de plaats van het leggen van eieren, die daarna moesten uitgebroed worden.

Viviparie komt voor bij vele groepen van dieren. Bij de **ongewervelden** gebeurt het meermalen dat de ene soort eierlegend is, terwijl een verwante soort levende jongen ter wereld brengt. Bij de **gewervelde** dieren is het alleen bij de vogels dat de viviparie totaal onbekend is, want zowel bij haaien als bij salamanders (tweeslachtigen) als bij hagedissen en slangen (reptielen) komen eierlegend en levendbarende soorten naast elkaar voor.

Dat viviparie bij de afstammelingen van de Teriodonte-Reptielen optrad, heeft ons dus niet te verwonderen. Gewoonlijk is, viviparie niet anders dan het uitbroeden van de eieren binnen in het moederlichaam, in plaats van in een nest. De eieren worden bijna even groot, omringd van al hun beschermende vliezen. De ontwikkeling gebeurt in het lichaam, gewoonlijk iets vlugger, omdat de lichaamstemperatuur iets hoger is. Op het ogenblik dat het dierfje voldoende ontwikkeld is om door de vliezen te breken, gebeurt dit, het bevindt zich dan in de wijder geworden eileider van het moederdier en verlaat die zo spoedig als het maar kan.

Maar bij sommige groepen waar de jongen levend ter wereld komen, stelt men vast dat de eieren niet meer zo groot worden, minder dooier bevatten, en dat in plaats daarvan de moeder op de een of de andere manier er in lukt het jonge, zich ontwikkelende kiempje, van voedsel te voorzien.

Dat is ook het geval bij de zoogdieren, die het opgegeven hebben eieren te leggen.

In den beginne was het verband tussen moederdier enerzijds en embryo anderzijds niet goed aangepast aan die taak van het wisselende voedsel. De verschillende zoogdiergroepen hebben het in dat opzicht verschillend ver gebracht. Maar ook de ontwikkelingsgraad der jongen, bij de geboorte, is zeer verschillend van hulpeloze naakte, blinde stumperfjes tot flinke goed in de pels zittende jongen, die reeds een uur na de geboorte speels rondhuppelen.

Bij één groep zijn de jongen wel heel volmaakt: vroeg geboren, na een korte ontwikkelingsperiode in het moederlichaam, kruipen zij in een zakvormige huidplooi: de buidel, op de buik van de moeder en zuigen zich daar vast aan de melkklertepels die er in uitmonden. Daar groeien zij dan verder tot zij op eigen poten door de wereld kunnen lopen, graven, klimmen of springen, al

naar gelang hun levenswijze. De **buideldieren** waren vroeger, 60 à 70 miljoen jaar geleden, over de gehele wereld verspreid: toen waren heel veel van de kruipdieren die de wereld beheerst hadden, reeds uitgestorven. Nu komen de buideldieren **alleen** nog voor in het **Australisch gebied en in Zuid-Amerika**, streken die vroeger van de rest van de wereld werden afgescheiden.

Waar ze niet werden verdrongen door andere zoogdieren, die het verband tussen moeder en jong beter hadden weten uit te werken, doordat een deel der embryonale vliezen zich rijkelijk gingen voorzien van bloedvaten en zich met duizende worteltjes in de wanden van de baarmoeder gingen vasthechten.

Zo ontstond de moederkoek of placente, het orgaan waarin uit het moederbloed de bouwstenen van de levende materie overgaan in het bloed van de jonge kiem, om ze steeds van het nodige te voorzien voor haar verdere groei en ontwikkeling.

Blijkbaar hebben zowel de buideldieren als de placentaire zoogdieren zich ongeveer tegelijkertijd ontwikkeld, ongeveer honderd miljoen jaar geleden toen zij zich nog steeds moesten schuil houden voor de alles overheersende kruipdieren.

In die lange, bange tijd ontwikkelden zich de hersenen en de vlugheid van beweging en die innerlijke perfectie van het lichaam, die aan de zoogdieren zou toelaten een ongekende ontplooiing te nemen toen door oorzaken, die nog steeds niet konden worden achterhaald, de heersers van die tijd (de Reptielen) de ene na de andere werden uitgeroeid. Al wat er overbleef tot op heden waren de krokodillen en al dat kleine goed, dat zich dicht bij de bodem schuil houdt: slangen hagedissen, salamanders en eilandbewoners zonder vijanden.

De ene of de andere natuurplaaag is waarschijnlijk de rede geweest van de verdwijning. Nu heden ten dage bestaat er een konijnenplaaag in Australië die niet kan geremd worden door de moderne middelen.

De konijnen, zowel als de ratten, hebben een groot geboortecijfer die ze tot plaaag ontwikkelen.

Heden ten dage bestaat er reeds overal in de wereld een rattenplaaag die het mensdom bedreigt en in Indië 50 % van de graan- gewassen verorbert.

Vandaar een der oorzaken van de aldaar bestaande honger.

Als cijfers geven wij voor Indië alleen :
 800 miljoen ratten in 1919
 2 1/2 miljard in 1951
 5 miljard in 1965

Waar gaat dit naartoe ? Het is zelfs zo dat de geleerden voorstellen dat later buiten de mensen en de huisdieren, de grote dieren het onderspit zullen moeten delven voor de knaagdieren die de oogsten zullen openen alvorens deze zullen volwassen zijn ! Het schijnt ongeloflijk !!!

Het was toen een tijd van bergvormingen en van daling der temperatuur. Met het stijgen der bodems verdwenen de uitgestrekte moerassige vlakten, werd de moerasflora vervangen door een plantengroei van drogere gebieden.

Is het daardoor dat vele plantenetende kruipdieren ten gronde gingen, en dat ook als gevolg daarvan levende roofkruipdieren stierven bij gebrek aan prooi ? Of werden de eieren van de roofkruipdieren door een plaag van ratten enz... onophoudelijk uitgezogen ? In feite weten wij niets bepaald over de oorzaken van het uitsterven van diersoorten maar de kruipdieren verdwenen en lieten de continenten vrij aan kleine zoogdierjes die zich in de loop van een tiental miljoenen jaren gingen aanpassen aan alle levensvoorwaarden : uit de insekten-eterjes ontweekden zich dan de planteneters en de roofdieren.

Veertig of vijftig miljoen jaren geleden waren ze daar reeds allemaal :

- 1) De kleine, (50 cm hoge) vijfvingerige paardenvoerders, die zouden groeien tot onze tegenwoordige grote paarden, en zelfdertijd geleidelijk alle vingers en tenen zouden verliezen uitgezonderd de middelste en hoge, sterkgeplooid kiezende zouden krijgen ; alsook hun verwanten, de tapir en de rhinoceros ;
- 2) De groter en groter groeiende olifanten, waarvan er honderden soorten zouden ontstaan, en waarvan er nu nog slechts twee overblijven, die over korte tijd ook het lot zullen delen van hun laatste uitgestorven familielid : de mammoet ;
- 3) de met de olifanten verwante zeekoeien, die het land verlaten hebben en er nu nog terugkeren om zich voort te planten (denk aan de tweestachtigen die het water verlieten, maar er terug moesten keren om hun eieren te leggen) ;
- 4) die andere graseters, waaruit zich de runderen, de herten en de giraffen, de zwijnen en hun reuzenverwanten, de nijlpaarden zouden ontwikkelen.

De kleine 50 cm hoge, vijftienjarige voorouders van onze huidige paarden, leefden ongeveer 50 miljoen jaren geleden.

- 5) de rovers : de voorouders van honden, beren en katten, alsook de zeehonden, die eveneens hun geluk in het water gingen beproeven ;
- 6) de walvisachtigen, die reeds vroeger de zee waren ingetrokken en zozeer op de vissen gaan lijken zijn dat ze door de gewone mens nog voor vissen gehouden worden : bruinvis, potvis, walvis en zomeer, al zijn het echte zoogdieren, warmbloedige zoogdieren, die honderd miljoen jaar geleden nog verstopperfje speelden achter de bomen, en hun tenen likten met de tong, als ze zich bij een ongelukkige sprong hadden bezeerd.
- 7) de knagende vegetariërs : de eekhoornjes, de bevers, de muizen, de ratten, de konijnen en de hazen ;
- 8) Daarnaast, en naast de vele kleinere, nog bestaande of reeds uitgestorven, leefden voort de kleine insekteneterfjes, waarvan de grijze schichtige spitsmuisjes ons nog altijd tonen hoe de kleine zoogdierfjes er uitzagen.

9) De anderen hebben zich omgevormd tot mollen, die woelen onder de grond, tot egels, die zich oprollen tot een stekelige bal als er onraad is.

10) Nog andere hebben hun voorpoten omgevormd tot langvingerige vleugels, waartussen een huid gespannen is, waarmede ze als vogels door de lucht kunnen fladderen : dat zijn de **vleer-
muizen, de vliegende honden en de vliegende vissen.**

11) De insektenertjes die de bomen waren ingegaan en die zich grotendeels daardoor hebben omgevormd tot dieren, die handen hadden zowel aan voor- als aan achterpoten, omdat zij zowel de grote teen als de duim konden buigen tegenover de andere tenen of vingers ; die ogen kregen die verder leerden zien dan die andere dicht bij de grond levende zoogdieren.

12) Insektenertjes die, doordat zij vier handen en goede ogen kregen, geworden zijn de hoogst ontwikkelde onder de zoogdieren : de Primaten, die voor onze geschiedenis van de menswording van zo groot belang zijn, maar waarvan de fossiele documenten jammer genoeg zo zeldzaam zijn, omdat dieren, die in bomen leven, maar bij uitzondering terechtkomen, in reinen die geschikt zijn voor fossilisatie : daarvoor moesten ze vallen uit hun boom in een snelstromende rivier, verdrinken en ergens aanspoelen in een slib van klei.

Zulke ongelukken zijn gebeurd, (gelukkig voor onze wetenschaps-
mensen) en hebben ons het weinige fossiele materiaal geleverd, dat ons moet helpen om het laatste eind, de laatste 40.000.000 jaar opnieuw samen te stellen van de «lange weg» die achter ons ligt, die ons heeft gebracht tot waar wij nu staan, die ons gemaakt heeft tot wat wij nu zijn : **DE MENS**.

Indien wij nu een besluit zouden willen trekken uit datgene, wat wij kunnen leren van een vergelijken van alle thans levende dieren, zowel in hun volgroeiende vorm als in hun ontwikkeling van eicel tot volwassen individu, dan kan er geen ander besluit zijn dan het volgende : de mens is een zoogdier, zoals de duizenden andere zoogdieren, in zijn structuur, zoals in zijn groei en in zijn

verrichtingen ; hij onderscheidt zich echter van die soorten door specifieke kenmerken, zoals elke soort zich door specifieke kenmerken van de andere onderscheidt ; in het systeem der zoogdieren vindt hij zijn plaats in de kleinere groep der mensapen, waarvan de Gorila en de Schimpanzé ongetwijfeld het nauwst met hem verwant zijn. De gegevens, waarover wij tot nu toe beschikken, laten geen andere conclusie toe dan deze : van alle dieren staat de Schimpanzé ons het dichtst.

Dat wil NIET zeggen dat de mens van de Schimpanzé afstamt. Dat wil WEL zeggen dat tot voor kort de mens en de Schimpanzé één enkele soort waren, dat zij beiden uit één zelfde mensapensoort gesproten zijn, dat zij nog één waren, toen reeds lang de Oerang-Oetan zijn eigen weg was gegaan door de kruinen van de dichte, tropische oerwouden.

(einde van het tweede vervolg)

Bronnen : «De Lange Weg» van L. De Coninck

Esso Revue

Biologie van R. Claeys.

---

wordt muzikant

van de

Kon. Harmonie Ste Cecilia

VRIJE MIDDENSTAND

(onpartijdig)

Ten bate van de Middenstands- en Jeugdbelangen

Onderstaand geven wij een overzicht van de wijzigingen die van kracht werden sedert de opstelling van ons 20-punten programma.

art. 1. Van de voorrang van links is er nog niets in huis gekomen. Wij bedoelen hiermede de **voorrang** van links aan de kruispunten ; het verkeer op de rechter rijstrook blijft bestaan zoals tegenwoordig.

De overdreven dodelijke ongevallen vermeerdereen nog, zodanig dat er sprake is van een verhoging van de verzekeringspremies om het stijgend **verlies** te dekken.

art. 2. Afschaffing van de militaire dienstplicht : hier komt beweging, doch in Luxemburg werd de dienstplicht reeds volledig afgeschaft. Waarom duurt het zolang in België ?

art. 3. Afschaffing van alle onrechten : hier voelen wij niets komen.

art. 4. Afschaffing van het schoolpakt : geen beweging.

art. 5. Afschaffing van de subsidies aan Kongo : hetzelfde. Wij voegen er aan toe dat wij ook voorstanders zijn van de afschaffing van de subsidies aan de U.N.O.

art. 6. Afschaffing van de duizende kumuls in handen van de politiekers.

Wel hebben zij de mond vol over reconversie en het scheppen van nieuwe betrekkingen, maar dit is alles ! Hierdoor ontnemen zij **broodwoningen** aan de **afgestudeerde Jeugd** en de oudere werklozen.

En zo gaat de reeks negatieve antwoorden voort tot het laatste artikel.

NAWOORD

Onze Regering heeft als taak genomen onze financiën gezond te maken en de misbruiken uit te roeien.

Maar zij deinst reeds terug en spreekt van verworven rechten (die wij verworven onrechten en misbruiken noemen) en daarom zit zij vast.

Waar zijn de kiesbeloften ?

Wij zijn er ons echter wel van bewust dat de aangeklaagde misbruiken moeten van de baan geholpen worden door diegenen die er de grootste genietters van zijn : de politiekers.

Dienaangaande merkt het «Social Verweer» (onpartijdig weekblad van de Middenstand) zeer terecht op : «Wij staan voor een probleem dat de politiekers niet kunnen oplossen, behalve met allerhande schijnheilige compromissen en spitsvondigheden.

laat uw kinderen

muziek leren

Aan die heren te vragen de misbruiken af te schaffen die zijzelf geschapen, behouden of onderhouden hebben, staat gelijk met hen te vragen onmiddellijk hara-kiri te plegen.

Ge zult van hen nooit iets anders bekomen dan nieuwe belastingen en ver van voor de heropbeuring van de economie te dienen zullen deze juist van pas komen om de nieuwe gaten te stoppen die men maakt voor de openbare diensten en voor de hoogste funktionarissen die reeds hun deel van de koek opeisen.»

Veel beloven en weinig geven doet de gekken in vreugde leven, denken zij.

Daarom trekken wij ten strijde (ten voordele van de Middenstand en de jeugd) onder de leuze van :
«Weg met de **belovers** van het goed weer».

P.S. Zelfstandigen abonneert U op het onpartijdig weekblad voor de Middenstand «**Sociaal Verweer**» opdat U voortdurend zoudt ingelicht zijn over Uwe rechten en over het verloop van ons programma dat bijna gelijk loopt met het zijne.
U kunt er aldaar gratis inlichtingen bekomen over Uw beroep, die U 10 maal meer kunnen opbrengen dan de kostprijs van het abonnement.

Wij hebben een bewijs van iemand die er 100-maal zijn abonnement mee verdiend heeft !

Adres : Sociaal Verweer, De Smedt-De Naeyerlaan, 255, Brussel.

Het comité

De ere-voorzitters,
L. Amelinckx en A. De Block

De secretaris,
G. De Schutter

De Voorzitter,
W. Marijnen

De Onder-voorzitter,

R. Convents

Kommunie !!

Een prachtige verzameling prentjes en spijksaarten voor uw kommuniekaart

EN

GANS DE MAAND MAART 3 DUBBEL ZEGELS

GANS DE MAAND APRIL DUBBEL ZEGELS

MEI ENKEL ZEGELS

W.H.V. zegels
Valois zegels
Gezinszegels

Drukkerij HOVA

G. GEZELLESTRAAT 23
WILLEBROEK

OOK TOT UW DIENST

tel. 03 - 78 72 96
